

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ -
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ένας λαός υφώνεται ήμα
δείξη πώς δε φροβήται την
ἀλήθεια. — ΨΥΧΑΡΗΣ.

Κάθε γλώσσα έχει τους φν
οικούς της κανόνες.
ΒΗΛΑΡΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Ε΄

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΚΕΡΙΑΚΗ 23 ΤΟΥ ΔΕΚΕΜΒΡΗ 1907

ΓΡΑΦΕΙΟΝ : ΔΡΟΜΟΣ ΖΗΝΩΝΑ ΗΡΙΘΜ. 2

ΗΡΙΘΜΟΣ 275

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΔΑΣ. 'Ο ευγενικώτερος πολιτισμένος λαός.
Η ΣΤΑΧΤΟΠΟΥΤΑ. Τὸ φέρεμα τῆς νύφης.
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. Οἱ Ἑλλήνες (συνέχεια).
ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ. Λαόνες καὶ Τσάτσος.
Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ. Θεατρικά, — Οιδίπους
ἐπὶ Κελωνῶ.
Ο ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΚΑΡΝΑΒΑΛΟΣ. Ἡ «Διάπλαση» καὶ
τὰ Ρωμιόπουλα.
ΕΙΣΑΙΟΣ ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ. Ὁ «Μικρομέγας» τοῦ Βολ-
ταίρου (τέλος).
ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΕΛΤΑΣ. Τὰ πρῶτα χομόγελα.
ΦΩΤΟΣ ΓΙΟΦΥΛΗΣ. Ρουμελιωτοπούλα.
ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Κωστής Παλαμῆς, Ἰλίας Βουτιερῖδης,
'Αλκαίος.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ. — Η ΚΟΙΝΗ
ΓΝΩΜΗ — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΜΥΡΙΑΔΑ

«'Αχ, κάλλιο νὰ μούλειπε
ἢ τόση ἀγάπη».

Τί κι ἔχρυσό 'ναι τὸ κλουβί ; Γιὰ μὲ εἶναι φυλακή,
σὰ δὲν μπορῶ σὸ ἰστέρο ἀγέλα νὰ ρομνίσω,
νὰ τρέχω πάντα, ἀξέγροιστο πουλάκι, εἰδῶ καὶ κεῖ,
κι ὅπου μ' ἀρέσει νὰ κκουμπῶ καὶ τὴ φωνὴ νὰ χιτῶ.

Τραταφυλλένια σίδερα μοῦ βάλανε — Βαρίν
τὰ νιώθω, ὅσο ἀνάλαφα κι ὅσο ὁμορφα κι ἔν εἶναι.
Σκλαβιά, κι ἀκόμα σὰ χρυσὰ ντυμένη, εἶναι σκλαβιά.
Ψυχὴ μου, πάντα λύτερη κι ὄνειροπλήχτρα μείνε.

Λευκάδα

ΑΛΚΑΙΟΣ

ΑΠΟ ΤΟΥΤΟ ΤΟ ΦΥΛΛΟ

Ο ΝΟΥΜΑΣ

Θὰ τυπώνεται

ΣΕ ΚΑΛΥΤΕΡΟ

ΚΑΙ ΠΙΟ ΧΟΝΤΡΟ ΧΑΡΤΙ

ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

Θὰ κατεβάσει καὶ τὴ συντρομὴ του

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΠΕΝΤΕ ΔΡ. ΤΗ ΧΡΟΝΙΑ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΑΡΧΙΕΣ ΕΦΤΑ

ΤΟ ΦΥΛΛΟ ΘΑ ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ Σ'ΟΛΑ ΤΑ
ΚΙΟΣΚΙΑ ΜΙΑ ΔΕΚΑΡΑ (ἀντὶ 20 λεπτά
ποῦ πουλιέται τώρα).

Η ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Θὰ μείνει ἡ ἴδια, 10 φρ. χρ.

Σὲ κανένα δὲ θὰ στέλνεται τὸ φύλλο, ἂ δὲν πλε-
ρώσει μπροστὰ τὴ συντρομὴ του.

Γιὰ τὶς ἐπαρχίες κάνουμε καὶ τούτη
τὴν εὐκολία. Δεχόμαστε συντρομὴ γιὰ
ΤΡΕΙΣ ΜΗΝΕΣ. Ὅποιος θέλει νὰ λαβαί-
νει τὸ φύλλο, πρέπει νὰ μᾶς στέλνει
ΔΥΟ ΔΡΑΧΜΕΣ στὴν ἀρχὴ κάθε τριμη-
νίας. Μόλις τελιώσει ἡ συντρομὴ του,
πρέπει νὰ μᾶς στέλνει ἀμέσως δύο
δραχμὲς γιὰ τὴν κατοπινὴ τριμηνία, ἀλ-
λιώτικα τὸ φύλλο θὰ παύει νὰν τοῦ
στέλνεται. Αὐτὸ τὸ κάνουμε, γιὰ νὰ γλυ-
τώσουμε τὴν περιττὴ καὶ κάπως κουρα-
στικὴ ἀλληλογραφία.

Ὅποιος κάνει πέντε συντρομητάδες και-
νούργιους στὸ Ἐσωτερικὸ (ποῦ νὰ πλερώ-
νουν μπροστὰ τὴ συντρομὴ τους)
ἢ τρεῖς στὸ Ἐξωτερικὸ, θὰ λαβαίνει τὸ φύλλο
χάρσιμα.

ΤΟ ΦΟΡΕΜΑ ΤΗΣ ΝΥΦΗΣ

(Ἀνοιχτὸ γράμμα στὸ «Νουμά»)

Παρίσι, 23 τοῦ Δεκέβρου 1907.

Ἐδιάβασα πρῶτα πρῶτα στὶς Γαλλικὲς κ'
ὕστερα στὶς Ἑλληνικὲς ἐφημερίδες ποῦρθαν ἀπ'
τὴν Ἀθήνα, τόσα καὶ τόσα πράματα καὶ θάμα-
τα γιὰ τοὺς πριγκηπικούς γάμους καὶ γιὰ τὴν
καινούργια τὴ νύφη. Εἶδα νὰ λένε γιὰ γιρλάν-
τες, γιὰ σημαίες, γιὰ παράταξες, γιὰ πίστωση
ἀπὸ δῶ, γιὰ πίστωση ἀπὸ κεῖ, κ' ἡ Κυβέρνηση
κι ὁ δῆμος τῆς Ἀθήνας κι ὁ δῆμος τοῦ Πειραιᾶ,
καὶ νοικιάσματα ἀπάνω ἀπὸ ἑκατὸ βάρκες, καὶ
πλοῖα γεμάτα σημαίες, καὶ μουσικὲς, καὶ ζήτω!
καὶ σπρωξήματα, καὶ λυωσίματα, κι ὅλα ποῦ
ἐπαθε καὶ ἔκανε ὁ λαὸς γιὰ χατίρι τοῦ Βασιλιᾶ
του, ποῦ τὰ ἐπιθυμοῦσε γιὰ τὸ καλοδέξιμο τῆς
νύφης του.

Εἶδα νὰ λένε καὶ γιὰ τὶς τουαλέτες τῆς, σὰ
νὰ εἶτανε τὰ ρούχα τῆς νεράιδας τῶν παραμυ-
θῶν τῆς Χαλιμάς. Ὅλο διαμάντια καὶ πηριλιάν-
τια κεντημένα, καὶ γιὰ τὰ καπέλλα τῆς καὶ
τὶς γούνες τῆς, λὲς καὶ σήκωσε ὅλα τὰ μαγα-
ζιά τοῦ Παρισίου καὶ τὰ πῆγε στὴν Ἀθήνα :
καὶ γιὰ τὶς 400 χιλιάδες ποῦ ἔχουν μέσα δύο
σεντούκια τῆς ! καὶ 500 χιλιάδες τὸ νυφικὸ τῆς
φουστάνι ! καὶ μαργαριτάρια μὲ τὸ φτιάρι !

Ἐφαξα τότες νὰ ἰδῶ, τί δῶρο ἔκανε ἡ νύφη
στὸ λαὸ γιὰ τὸ εὐχαριστῶ. Ἰβὰ, δὲ γίνεται,
τόσο πλοῦτος, τόσο βίος κάτι μεγάλο θῆναι !!
Μὰ δὲν εἶδα τίποτα . . .

Ἄν εἶμωνα στὴ θέση τῆς ἐγώ, θάβαζα γιὰ
νυφιάτικο ἓνα ἄσπρο ἄσπρο φέρεμα, ἀπλό, σε-
μνὸ καὶ ἄσπιλο, καὶ μὲ τὶς 500 χιλιάδες θὰ
πάντρευα 50 ἑρρανές, ἢ θάδινα στέγη, παπού-
τσια καὶ ψωμὶ στοὺς πρόσφυγες τοὺς ἄμοιρους
καὶ τοὺς ἀφανισμένους. Θαρρῶ πὼς ἔτσι θάτανε
πιδ θεῖο, πιδ μεγάλο, καὶ τότε θὰ καταλάβαινα

τὸ θαυμασμὸ, καὶ τὸ λιγωσμὸ, καὶ τὴν ρεκλάμα,
ποῦ κάνανε οἱ ἐφημερίδες, ἂν καὶ σπρωγμένες καὶ
διωγμένες ἀπὸ τὸ πανηγύρι τῶν ἀρχόντων τους,
στὸ ὅποιο οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ξένων ἐφημερί-
δων εἶχαν τὴν πρώτη θέση.

Ἐγὼ ποῦ ζῶ στὴ λατρευτὴ καὶ ἐλεύθερη
Γαλλία, ντρέπομαι νὰ βλέπω ἀπὸ Ἑλληνικὰ
κεφάλια δουλικὸς τεμενάδες γι' αὐτὸ τὰ λῆω
στὸ «Νουμά», γιὰτὶ κατὰ τύχη τὸν ἐδιάβασα σὲ
φιλικὸ μου σπῆτι κ' εἶδα πὼς αὐτὸς βαστάει τὸ
κεφάλι πιδ ὀρθῶ.

Η ΣΤΑΧΤΟΠΟΥΤΑ

Ο ΕΥΓΕΝΙΚΩΤΕΡΑ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΕΝΟΣ ΛΑΟΣ

Γνώρισα μιὰ Ρώσσα, νέο κορίτσι. Μοιάζει ὅλες
τὶς Ρώσσοις. Ἐπειδὴ βρίσκομαι σὲ τόπο ἑλληνικὸ,
περιτριγυρισμένος ἀπὸ Ἑλλήνες κ' Ἑλληνίδες, μὲ
φανερῶθηκε χτυπητότερη ἡ Ρώσσα. Μοῦ φάνηκε τὰ
μάζα ἀδόουλητη, ἄμορφη, ἀσχημάτιστη, ζεστή, ζων-
τανὴ, ζουμερὴ, ποῦ μπορεῖ κάθε μορφή νὰ μεταλλά-
ξει, ποῦ θὰ κατασταλάξει βέβαια κάποτε, σὲ μ-
κρονότερους καιροὺς, καὶ θὰ βρῆ τὸν τελειωτικὸ τῆς
τύπο — τὸ καλοῦσι τῆς, μὰ τώρα ἀκόμα εἶναι σὰν
τὴ μαλακὴ, τὴ διαλυμένη οὐσία τῶν ἄστρων ποῦ
δὲν ἐπῆξαν ἀκόμα καὶ στριφογυρίζουσι γύρω στὸν ἥ-
λιο σὰ μισολυωμένες σφούρες. Ἡ Ρώσσα εἶναι μάζα
ποῦ δὲν ἐπῆξε. Μπορεῖ καὶ γίνεταί μονομιᾶς ὅ,τι θέ-
λει, θῆσκα, ἄθνη, συντηρητικὴ, ἐπαναστάτρια,
κοιμισμένη, ριζοσπαστικὴ, φουριόζα. Μπορεῖ τρία
ἀγναντῆσει κάποιον νὰ τὸν ἐρωτεύτῃ καὶ μόλις ἀ-
παντήσῃ κάποιον ἄλλο, νὰ ζαπολύκει τὸν πρῶτο
καὶ μονοστιγμῆς νὰ ἐρωτεύτῃ τὸ δεύτερο. Ὅ,τι ἔ-
χει μέσα τῆς, τὸ βγαίνει σὸ φόρο ἢ, καλλίτερα,
βγαίνει μονάχο του, ἄθελω. Ὅ,τι στοχαζέται, τὸ
λέει, δὲν κρύβει τίποτα. Δὲν ξέρει καλὰ καλὰ τί
λέει καὶ τί φτειάνει, δὲν ἔρξῃ τὸν ἑαυτὸ τῆς. Εἶ-
ναι τῆς στιγμῆς, καὶ στὴ στιγμὴ παθαίνεται, ἀ-
κράτητη. Καὶ δὲ ντρέπεται, δειλὴ δὲν εἶναι. Καὶ
δὲν ὑποψιάζεται μὴν τύχει κι ὁ ἀντικρυνὸς τῆς τὴν
κρίνει, ἀκόμα λιγώτερο μὴν πάει καὶ τὴν κατακρί-
νει. Ἀμὰ τῆς τὸ πῆς πὼς τὴν κρίνουν ἔτσι γιὰ ἄλ-
λοιῶς, θὰ φανῆ σὰ νὰ ζυπνᾷ ἰκεῖνη τὴ στιγμὴ, θὰ
σκοτιστεῖ λιγάκι, θὰ συλλογιστεῖ καὶ θὰ πεῖ : «Καὶ
τί μὲ νοιάζει ἑμένα ;» Κ' εὐτὸς θὰ ζαναπιᾶσει τὶς
ὀμιλίες, θὰ λείει, θὰ ρωτᾷ. θὰ ξεχνῆται τὰ σωτικὰ
τῆς στὸν καθένα. Λείει καὶ εἶναι σὰ νὰ μὴ συλλο-
γίζεται ὀλότελα τί θὰ πεῖ. Τὰ λόγια τῆς ἔρχονται
κουτροβαλιστὰ τὸ ἓνα πάνου στ' ἄλλο σὰ νὰ μὴ
ἐβγαίνουν ἀπὸ κεφάλι μὰ ἀπὸ μηχανή. Εἶναι ὅμως
ζωντανὰ τὰ λόγια τῆς, γιὰτὶ εἶναι ζωντανὴ κι αὐ-
τὴ ἡ ἴδια, καλεῖ, βράζει, θερμαίνεται, παθαίνεται
καὶ σὲ ἀφαιρᾷ. Ἡ Ρώσσα δὲν ἔχει πῆξει ἀκόμα.

Ἀμέσως ἔπειτα εἶδα τὴν Ἑλληνίδα. Τὰ φού-
μαρα ἔχουν ἀπὸ καιρὸ ξεθυμάνει. Δὲν εἶναι μάζα, εἶ-
ναι μορφή, καὶ οἱ γραμμὲς τῆς εἶναι ξεκομμένες, ζω-

γραφιστής. Ο σκελετός της είναι ζετλειωμένος, και η Έλληνίδα είναι πηγμένη. Ζη βίβαια κι αυτή, και ίσως καιει, μα καιει όμορφα, σαν το λυχνάρι, όχι σαν την τρελλή τή φωτιά. Μετρημένη σ' όλα, λογαριάζει τό τί θα πεί, τό πώς θα τό πεί, τό γιατί θα τό πεί, τό πότε θα τό πεί. Θα έρωτευτεί άφοϋ λογαριάσει και τής έρθει στο λογαριασμό ο άντρας που άπαντά. Πάντα όρίζει τον έαυτό της, και στις τρέλλες της ακόμα. Ζουμερή δέν είναι, είναι ξερή. Η δροσιά της είναι ή χάρη της, ενώ τής άλλης ή δροσεράδα είναι τό ασυλλόγιστο και σύγκαιρα στοχαστικό τής σκέψης. Μπορεί και ή Έλληνίδα να μνή είναι πάντα δειλή μα πάντα κρύβει τή σκέψη της, δε βγάζει από τά σωτικά της ό,τι και ναί. Και τήν κρίση του άντικρυστού της τή φοβάται. Όλα είναι πιδ κατακαθισμένα μέσα της, τίποτε δε μνή σκει στην επιφάνεια παρά μονάχα ή χάρη της, — ή μορφή—γιατί ή μορφή είναι τό πών, ή σκέψη δε σημαίνει τίποτα.

Και μονομιξ σά φώς έναιωσα τό χάσμα που μάς ξεχωρίζει από τ' άλλα έθνη, προπάντων τή βορεινά (γιατί με τούς νότιους θήχουμε, δε γίνεται, κάποιες όμοιότητες). Και είδα, φώς φανερό, τήν ένέργεια ενός παλιού, προαιώνιου πολιτισμού, τό βάρος γενεών και χρόνων, επάνω στην Έλληνίδα. Η μορφή της πώς να μνή είναι όρισμένη, σύγουρη κι άλάθευτη, που μπήκε στο αίμα της, στα νεύρα της, στα κόκκαλά της ή ιστορία της όλη—και τήν πότισε;

*

«Ο λαός ο Έλληνικός όλος, από τό μικρό έσαμε τό μεγάλο, είναι πολιτισμένος». Μου τό είπε ένας Βούλγαρος. Η ζωή του Έλληνικού λαού είναι άπλή, πολλά πράματα δέν του χρειάζονται, οι πολυτέλειες και τά άκροπροπέδια τά πολλά δέν του άρέσουν, μα έχει τή λεπτότητα κάθε εύγενικής καταγωγής, κάθε μακρυνού, αιώνιου κι άδιάκοπου πολιτισμού. Οι Πελατγοί ήταν πολιτισμένοι, οι Έλληνες πολιτισμένοι, οι Μακεδόνες κι αυτοί πολιτισμένοι, κ' οι Βυζαντινοί πολιτισμένοι. Τόσοι αιώνας πολιτισμός μπήκε πιά στο αίμα, στα νεύρα και στα κόκκαλα του Έλληνικού λαού. Ο σκελετός και τά νεύρα του Έλληνα κατάντησαν παλιά και πολιτισμένα. Μα, σαν τά παλιά τά κεραμίδια, είναι δοκιμασμένα κι άντιστέκονται. Και τότο είναι σύγκαιρα κ' ή δύναμη κ' ή άδυναμία τής φυλής. (Η χοντρή ή δύναμη των δυτικών λαών μπορεί να είναι ίσα ίσα τότο, ότι είναι λιγώτερο πολιτισμένοι σ' άλήθεια από τούς Έλληνες).

Αμα θέσει κανείς τά ζητήματα έτσι, βγαίνουν νε μονά τους διάφορα συμπεράσματα.

α') Ο εύρωπαϊκός πολιτισμός όπως και κάθε άλλος ξένος πολιτισμός δέν μπορεί ν' αλλάξει τον Έλληνα, ούτε κι άν αιώνας ένεργήσει επάνω του. Είναι λοιπόν περιττό να πολεμούν ο κ. Δακυβέργης

και ο κ. Μιστριώτης για να κρατήσει ο Έλληνικός λαός «τά πάτρια». — «Τά πάτρια» τά κρατεί ο Έλληνικός λαός μονάχος του, χωρίς να τό θέλει και δίχως να τό πολυξέρει. Και είναι μάλιστα υπερβολικά συντηρητικός ίσως. Τό σακάκι, ή ρεπούμπλικα, ο κορσές, και τό τρισμέγιστο καπέλο — ταψί με τά ψεύτικα κεράσια και τριαντάφυλλα, δέν αλλάζουν ούτε τον Έλληνα ούτε τήν Έλληνίδα, όπως δέν τον αλλάζουνε μήτε οι φράγκικες ιδέες. Αυτά μοναχά τον άσχημαίνουν. Θα πάρει άπ' όλα αυτά ό,τι του χρειάζεται, μικρά πράματα όμως. Τά άλλα θα ξεθυμάνουν μονά τους, θα γίνουν καπνός, στάχτη, άέρας. Και είναι άλήθεια καπνός, στάχτη, άέρας για τον Έλληνα ό,τι δέν μπορεί να τό χωρέσει και να τό κάμει δικό του. Χάνουν τον καιρό τους οι κύριοι αυτοί, σκοτίζονται και λυπούνται άδικα, γιατί είτε τό θέλουν είτε δέν τό θέλουν, είτε αυτοί είτε και άλλοι τόσοι «πάτριου» ή «απάτριου», ο Έλληνας θα μείνει Έλληνας.

β') Είναι στενόμυαλοι και κοντόφθαλμοι όσοι Έλληνες θέλουν και καλά να μάς καθίσουν φράγκικες ιδέες, συστήματα και συνήθια. Κι αυτοί τίποτα δέν κάνουν. Κι αυτοί τον καιρό τους χάνουν. Φανταζονται πως ο φράγκικος πολιτισμός μπορεί να μάς κάμει άλλους, και θαρρούν πως ο φράγκικος πολιτισμός είναι εύγενικότερος και καλλίτερος από τον ελληνικό, ή νομίζουν ίσως πως ελληνικός πολιτισμός δέν υπάρχει. Φαίνεται δε θήχουμε μάτια. Κύριοι, έχετε στο αίμα σας μέσα τον εύγενικότερο πολιτισμό που υπάρχει. Αν σεις έχετε καλλίτερα τις φράγκικες ιδέες και τά συνήθια, γενήτε φράγκοι κι αφήστε μας στην ήσυχία μας. Δέν είστε άξιοι για να μένετε μεταξύ μας.

γ') Κανείς μας δέν ταιριάζει να παθαίνεται παρά πολύ για τά πολιτικά ζητήματα, τά τρεχόμενα. Κανείς δέν πρέπει να χάνει τήν πίστη του στην δύναμη του έθνους. Πρέπει να βλέπουμε μακρύτερα. Δέ θα χαθεί ή φυλή κι άν πέσει ακόμα σε ξένα χέρια. Και να χάσει τήν ανεξαρτησία του (τή δθεν ανεξαρτησία του) τό τωρινό τό κράτος, ή Έλλαδούλα, — ή φυλή δε θα χαθεί. Φτάνει να νοιώσει κάθε Έλληνας τήν ελληνική του ύπσταση και να περηφανεύεται γι' αυτή. Περήφανος για τή γενιά μου τήν ελληνική, τήν εύγενικώτατη, χαρούμενος γιατί βλέπω ξίστερα τό έθνος μου τυραννισμένο, και φτενό, και έφτάψυχο, έμωρο στη μοναξιά του και στην έρημιά του, και στην έγκατάλειψη, — μ' άρέσει να χώνουμαι στη ζωή του και να κυτάζω από τί πέρασε — μ' άρέσει να τό ξέρω πως τυραννιέται γιατί θέλω να φανερώσει πάλι όλη τήν άπίθανη δύναμη που κρύβει. Πρέπει να βασανιστεί για να δείξει τήν άξιούση του. Και είναι καιρός να τήνε δείξει.

δ') Η άνατροφή πρέπει να ξεπλακώσει τά Έλληνόπουλα από τούς όγκους τις άνοφέλευτες γνώσεις που τούς φορτώνουν ως τώρα οι δίσκαλοι, να καθι-

ρίσει τό μυαλό τους από τά αρχιόπρεπα βάρη που έχωσαν στα κεφάλια των πατέρων τους ή άμαθεια και κουταμάρα διαφόρων δασκάλων τού Γένους και νομοθετών του Κράτους, να ξεζαρώσει τό νοϋ τους τό σκοτισμένο, να τούς άνοίξει τά μάτια, να τούς έλευτερώσει. Η άνατροφή θα ξεσκλώσει τούς Έλληνες, ώστε να μπορούσαν να σηκώσουν κεφάλι, να σταθούν ίσια, να κουνηθούν, να ταυισθούν, να φουτρώσουν έλεύτερα σαν τά δέντρα, — να φουντώσουν, να θεριέψουν, και ν' άπλώσουν τά κλαριά τους. Στην άνατροφή αυτή θα βρούνε κόπους πολλούς μα θα χαίρονται γιατί θα τούς νικούν. Και στο τέλος όλοι οι Έλληνες θα συμπληρώνουν τις σπουδές τους, όχι στο σχολείο των πολιτικών επιστημών στο Παρίσι, αλλά στην Έλληνική στρατό ή στη Μακεδονία — γιατί στην άνατροφή των Έλλήνων χρειάζονται προπάντων οι κίντυνοι και ο πόλεμος. Πρέπει ο Έλληνας να βρεθεί ριγμένος σε κόσμο επικίνδυνο, σε κόσμο άλύπητο, περιτριγυρισμένο από γκρεμούς και βράθια, από διαβόλους και Βουλγάρους, από τριβόλους και παγίδες, από στοιχειά και από αίματα — σε κόσμο ζωής άληθινής. Πρέπει να αναγκαττούν οι Έλληνες να άκονίσουν τό μυαλό τους, τά πόδια τους, τά χέρια τους, να ξεσκουριάσουν τ' άρματα τους, να είναι άδιάκοπα, κάθε στιγμή, έτοιμοι, ζυπνητοί, άνασκουμπωμένοι για πόλεμο με θηρία. Πρέπει να αναγκαστούν οι Έλληνες ν' άγναντεύουν τό θάνατο — γιατί ο θάνατος είναι άλήθεια δυνατώτερη από κάθε άλλη και καθαρίζει τόν άνθρωπο από τήν ψευτιά που μ' αυτή συνείδησε να ζει. Οι ψεύτικοι Έλληνες, με τήν άνατροφή αυτή, θα γίνουν Έλληνες άληθινοί, — άνθρωποι, γιατί έχουν τή ζύμη για να γίνουν, μα τούς λείπει ή άνατροφή.

ΙΔΑΣ

ΚΑΤΙΝΑ ΨΥΧΗ

Κάποι τήν είδα, κάποι να διαβαίνη, ψυχή πλασμένη μόλις από άέρα' σαν από αίμα μωσκοποιοισμένη στο διάβα της ή στραία πέρα ως πέρα άνύσασε και ή στραία ή σκουισμένη' χιάδιο ξανθό τριγύρο της και ή μέρα. Κάποι τήν είδα, κάποι να διαβαίνη. Τήν ξανάειδα. Τό φτερωτό κοτύλι στο μωραοιτυρόχερο κρατούσε' κάτω άπ' τού λόγου τό χρυσό κωντήλι τά ουγαλά βιβλία μελετούσε, κι' άπάνον στο γραμμένο της τάχειλι γλυκά μια ξένη γλώσσα κελαιδούσε. Τήν ξανάειδα. Τό φτερωτό κοτύλι.

ΑΗΜ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΑΛΥΣΙΔΕΣ

Δράμα με τρία μέση.

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΗΣ. Σου τήπα χίλιες φορές, μα δε θέλησες ποτέ να μ' άκούσεις. Μποστά στα παιδιά να μνή τά βάζεις μαζί μου... Δέν κάνει... Παίρνουν κακό όρόμο έτσι τά παιδιά!...

Η ΣΤΡΑΤΙΩΑΙΝΑ. Τώρα πιά, τά μωρουδέλια! Ό,τι όρόμο είτανε να πάρουν, τον πήρανε. Και φταίς εσύ, πάντα εσύ...

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΗΣ. Έγώ θαρρώ πως ή μάνα άναθρέπει τά παιδιά!...

Η ΣΤΡΑΤΙΩΑΙΝΑ. Έσύ μου τά χάλασες, εσύ, με τά χάδια σου και με τις άνοσιές σου.

*) Κοίταξε φύλλο 274.

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΗΣ. Βρέ γυναίκα... Η ΣΤΡΑΤΙΩΑΙΝΑ. Όχι, άδερφέ! Ξεφορώσου με!... Με σόνουν τά χάλια μου!... (Για λίγο σιωπώνουν). Η ΣΤΡΑΤΙΩΑΙΝΑ. Έπιτέλους τί θα γίνει; Ο ΣΤΡΑΤΙΩΗΣ (ξένοντας ταπί του), Ξέρω και γώ! Η ΣΤΡΑΤΙΩΑΙΝΑ. Όρίστε μας!... Ξέρω και γώ!... Δέν ντρέπεται και λίγο; Ο ΣΤΡΑΤΙΩΗΣ. Να ντραπώ; Η ΣΤΡΑΤΙΩΑΙΝΑ. Βέβαια, να ντραπείς! Δέ φροντίζεις για τό γιό σου. Τόν άφίνεις έτσι, δίχως δουλιά. Ο ΣΤΡΑΤΙΩΗΣ. Σά δε θέλει να δουλέψει... Η ΣΤΡΑΤΙΩΑΙΝΑ. Τού βρήκες δουλιά και δε δουλέψε; Ο ΣΤΡΑΤΙΩΗΣ. Μα αυτός ζητάει δουλιά που να μή δουλεύει. Να παίρνει μονάχα τό λουφέ. Δέν τον ξέρεις τό γιό μας; Η ΣΤΡΑΤΙΩΑΙΝΑ. Άκουσε πως μιλάει για τό παιδί του! Άκουσε! Πατέρας είσαι σύ; Ο Στρατός πρέπει τό δίχως άλλο να βρει μια θέση για τον Κωστή μας! Ο ΣΤΡΑΤΙΩΗΣ. Πρέπει; Δέ βρίσκεις καμιά άλλη

λέξη τουλάχιστο; Πρέπει να βρει θέση; Και γιατί, μαθές, πρέπει να τον βρει θέση; Η ΣΤΡΑΤΙΩΑΙΝΑ. Σου τήπα. Γιατί τονε δουλεύεις σά σκλάβος. Γιατί τό σπίτι μας κι όλο μας τό σόι έχει σκλαβωθεί σε δούτονα. Όχτώ χρόνια τώρα τον ύποστηρίζουμε και μηήκαμε τόξά έννά! Τι μάς νοιάζει εμάς τά δέν πέτυχε ως τώρα! Άς είχε μυαλό να πιτύχει. Ζημιώθηκε, μα ζημιώθηκε και μετς μαζί του. Αν ύποστηρίζαμε άλλονε, θάτανε άλλη και ή δική μας ή θέση. Και σε τούτη τήν έκλογή δε θα πιτύχει, τό ξέρω, άφοδ δέν άλλαξε μυαλό. Μα να περίστασι, τώρα πούχει κάπια θέση, που χόθηκε στον Κυβερνητικό στυδασμό, να ξεκολλήσουμε και μετς κάτι... Ο ΣΤΡΑΤΙΩΗΣ. Θες να μιλήσουμε φρόνιμα και γνωστικά, Άόίτα; Η ΣΤΡΑΤΙΩΑΙΝΑ. Και τί! Παλαδά μιλάω έγώ; Ο ΣΤΡΑΤΙΩΗΣ. Θεός φυλάξει! Δέν είπα αυτό... Η ΣΤΡΑΤΙΩΑΙΝΑ. Τότε τί πες; Ο ΣΤΡΑΤΙΩΗΣ. Άκουσε. Και πρώτα, για τή μεγάλη αξία και για τήν τίμα δουλιά του Στρατού, ούτε γώ ούτε λόγου σου είκασι σε θέση, να μιλήσουμε. Η ΣΤΡΑΤΙΩΑΙΝΑ. Μάτια μου!

Συγριμμένο τό φτερωτό κοτύλι ;
'Αργό και κρύο κατάνεσε τό χέρι ;
Βορριάς τό συνεπήρε τό καρτήλι ;
Τό εγγίκο κορμί του δράκον ταϊρι ;
Ποιά 'Εδέμ, ό χρυσανγούλια, σ' είχε στείλει,
και ποιά σε ξαναδέχτηκε ; ποιάς ξέρει !
—Και φορούσε κορώνα ένα κοτύλι.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΛΕΩΝΗΣ ΚΑΙ ΤΣΑΤΣΟΣ

Τ' ακόλουθο γεγονός τό ίσως νά φανή σημαντικό για όσους πασιζούν, μελετώντας τά φαινόμενα της σημερινής μας ζωής, νά βγάλουν συμπέρασμα για τό κάθε τι.

'Η σκηνή εδω και λίγες μέρες στό τέταρτο ελληνικό σχολείο της 'Αθήνας (μαχαλάς της Νεαπόλης).

Ό δάσκαλος που λέγεται Λεώνης σηκώνει τό μαθητή της δεύτερης τάξης, που λέγεται Τσάτσος, νά γράψη στόν πίνακα «όρθογραφία».

Τό κείμενο που του υπαγόρευε είχε μέσα και τόνομα κάποιου από τους μήνες.

'Όταν ήρθε ή ώρα της «τεχνολογίας» και λέξη λέξη φτάσανε με τή σειρά και στό μήνα, ό Λεώνης ρώτησε τόν Τσάτσο, πόσους μήνες έχει ή χρονιά.

— Δώδεκα.

— 'Ονόμασέ τους.

— Γενάρης, Φλεβάρης, Μάρτης, 'Απρίλης, Μάης...

— Τι ; τί ;... 'Εξακολούθησε.

— Μάης, Θεριστής, 'Αλωνάρης, Τρυγητής, Σεπτέμβρης, 'Οχτώβρης, Νοέβρης...

'Ενα χρισό βλέμμα για λίγη ώρα. 'Επειτα.

— Βρέ τ' είναι αυτά που λές ; Τους μήνες μωρέ, δέν έμαθες ακόμα ;... 'Ελα δώ... 'Απλωσε τό χέρι σου.

'Η φοβερή και τρομερή βεργα σηκώθηκε και κατεβάστηκε με όρμη κάμποσες φορές.

Φσσσ...τάπ, τάπ.

Φσσσ...τάπ, τάπ.

Ό κακομοίρης ό Τσάτσος σε κάθε βεργιά που δέχονταν ή απαλάμη του, πήδαγε από τόν πόνο και τό τσουξιμο, και με δάκρια στά μάτια φώναζε κατατρομαγμένος

— 'Έτσι τους ξέρω, κύριε... 'Έτσι τους ξκου

σα, κύριε... 'Έτσι τους ξέρω, κύριε...
Σίγουρο είναι πως ό Λεώνης δέν έδερνε μονάχα τόν Τσάτσο. Ό Δάσκαλος εκείνη τή στιγμή, βαλμένος από τό Κράτος, καμουτσίκαιε αλάκκιρο τό 'Εθνος.

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

Η "ΔΙΑΠΛΑΣΗ", ΚΑΙ ΤΑ ΡΩΜΙΟΠΟΥΛΑ

Φίλε «Νουμά»,

Διάβασα με προσοχή τά δυό χθρια του Βουτιερύδη «Η Διάπλαση και τά Ρωμιόπουλα», που δημοσίευσες στα φύλλα 273 και 274, και ξανάσκανα. Κάπια βερια πέτρα σηκώθηκε από την ψυχή μου, γιατί είδα επιτέλους να χτυπιέται γερά μια (δέν τή λέω κακοήθεια, ούτε βαγαποντιά) αντιπαιδαγωγική κτάκτη εκμετάλλεψη της παιδιάτικης άνοησίας.

'Η «Διάπλαση» μπαίνει και στο σπίτι μου (από την πρωτοχρονιά, σου δρκίζουμαι, δε θα ξαναδει τό κατώφλι μου) και πολλές φορές μούτυχε να ρήξω ματιές σ' αυτή και να γελάσω, όχι μόνο με τά δημοσηφίσματά της, μα και με άλλους άστειους ερώπους που μεταχειρίζεται για να διαπλάσει ήλιθίους και νερόβραστους τους Ρωμιούς. Είδα τά «μικρά μυστικά» της, που αξίζει να μας μιλήσει καμιά μέρα και γ' αυτά ό Βουτιερύδης. Θύμασα τόν τραπεζιτικότατο τρόπο που μεταχειρίζεται, δια της μεθόδου (έχι του παπα) των ψευτονομάτων, για να τραβάει τις πεντάρες από τά αξιοθρήνητα θύματά της, και άγανάχτησα με τά έκλογικά της Καρναβάλια. Τχρηθα του συνεργάτη σου μού δώσανε άφορμή να προσείσω περισσότερα σ' αυτά. Να και τό συμπέρασμά μου :

'Εχω μπροστά μου δυό φύλλα διπλά (γιατί ή «Διάπλαση» βράει ντουμπλέδες, βγάζοντας δυό δυό τά φύλλα της), τό 17 και 24 Νοεμβρίου και τό 1 και 8 Δεκεμβρίου 1907. Οι τελευταίες σελίδες και τώ δυό φύλλων είναι γιομάτες με έκλογικές δήλωσες. Να σου ξεσηκώσω μερικές να γελάσεις ; 'Ακουσε — όχι βέβαια και τις άνοητότερες, μα όποιες τυχαίνει από τό σωρό.

Νο 1.

'Εμφορούμενοι Διαπλαστήτιδος, κηρυττόμεθα και ήμεεις ύποστηρικταί διάπυροι του

Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ. 'Ας κοιτάξουμε τί του χρωστάμε μαζί...

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ. Τι του χρωστάμε ;

Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ. Τό ψομί μας.

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ. Τό ψομί μας ; Χα χα χα ! 'Αλλο πάλι τούτο ! Τό ψομί μας τό χρωστάμε σε σένανε...

Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ. 'Όχι. Μ' εκατό ψυροδραχμές τό μήνα σύνταξη δέν μπορεί να κρατηθεί ένα σπίτι σήμερα. Βλέπεις, από την ύπερσειά βήγηνα θεόφτωχος.

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ. Στο χέρι σου εΐτανε να βγεις και σό πλούσιος. Είκασπέντε χρόνια στην τελωνιακή ύπερσειά... 'Αλλος στη θέση σου ήάγθανε με τρανταχτή περιουσία...

Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ. Και με περίσσα άτιμία.

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ. Καλά δά ! Τόσοι και τόσοι που δε σε μιμηθήκανε, έχουνε βανένα σημάδι στο κούτελο και γνορίζουνται...

Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ. Καλά ! 'Ας είναι κ' έτσι. Δίκιο έχεις.

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ. Δίκιο, βέβαια. 'Όχι, πές πως έχω κι άδικο.

Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ. Δίκιο έχεις, χριστιανή μου, δι-

κιο, δικιο, χίλιες φορές δικιο ! Θές τίποτ' άλλο ; 'Ο Στρωτός όμως αυτές τις εκατό δραχμές τις εκανε τρακέτες. Μου δίνει διακόσες δραχμές τό μήνα ναν του αντιγράψω τους λόγους του και τά συγράμματά του...Και ξέρεις τό μυστικό ; 'Ο Στρωτός γράφει πιο καθαρά και πιο στρογγυλά από μένα, μα βήρηκε αυτό τό μέσο της αντιγραφής για να μη φαίνεται πως με βοηθάει, πως βοηθάει έναν παιδικό φίλο του μακαρίτη του πατέρα του. Με βοηθάει δίχως να μου πειράξει τό φιλότιμο...Κατάλαβες τώρα ;

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ. 'Όχι. Αλλά μοναχά εσύ τά καταλαβαίνεις.

Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ. 'Έτσι είναι. Περίεργο μάλιστα που τά καταλαβαίνω και γώ ! 'Έπρεπε και γώ να μην τά καταλαβαίνω. Γιατ' είμαι Ρωμιός και γώ και του Ρωμιού ή ψυχή δέν τή δέχεται την εύγνωμοσύνη. 'Όσο κι αν ψευτολευτερωθήκαμε (κάπως οητορικά από δώ κι ομπρός), ή ψυχή μας έμεινε σκλάβια, ραγιαδική ψυχή, μα και δέν ξεσκλαβώθηκε από την Πρόληψη. Και ή ψυχή του ραγιαδέν άναγνωρίζει εύεργέτη μονάχα άφέντη ξέρει. Κι όταν του κάνεις καλό του ραγιαδέν, δέν σ' εύγνωμονεί ; σε μισεί. Γιατί πάντα ό δούλος μισεί τόν άφέντη του.

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ. Μωρέ, τί μου λές ! 'Εσά 'σαι

έμμερους τοίς ήμετέροις Ψευδώνυμου Δικηγόρος των συνδρομητών.

Νο 2.

'Η Κεινή γνώμη, ή τις είναι πάντοτε όδηγός της όρθής κρίσεως. άπεφήνατο ότι τό ωραιότερον, έθνικώτερον, ιδανικώτερον, πατριωτικώτερον και υπό πδσαν εποψιν ύπέροχον ψευδώνυμον είναι τό : Μαρμαρωμένος Βασιλιάς. 'Επικροτών λοιπόν κάγω την άπόφασιν ταύτην, άσπρίζω μετ' έθνικής ύπερηφανείας και μ' όλη μου την καρδιά τόν άθάνατον Μαρμαρωμένον Βασιλιάμας.

Νο 3.

'Ούαι ήμίν Γραμματείς και Φαρισαίοι ύποκριταί !... Θεωρία ψευδής... Παρασαγγηδόν. Ρομάντζες, ιδεώδη, αιδερίότητες, άερολογήματα (Μωρέ, μη μπας και τόχει στείλει αυτό τό ψηφοδέλτιο ό Περικλής ό Γιαννόπουλος ;) φιλεθνισμός, φιλοπατρία και αισθηματολογία... Ζήτω ή πράξις ! Πραγματικότης ! βοή ! ! άντηχεί ! ! εν περάτοις !... 'Ιδού ή Ρόδος, ιδού και τό...πήδημα ! — ΣΚΕΡΤΣΟ, αντιπροσώπος ώραιού φύλου. 'Υποψήφιος καλποδόχης.

Νο 4.

'Υποχωρούσα άπέναντι τή εμού άπειρωσ άνωτέρου ψευδώνυμου ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Η ΘΑΝΑΤΟΣ, παρακαλώ τους πέρουσι 60 ύψηλανάς με να θερμάς τούτο ύποστηρίξωσι. επίσης και ύπέροχα ψευδώνυμα του άντιπερπατριδικού συνδυασμού.

Νο 5.

'Ενεκα διαφόρων λόγων, μη δυναμένη πλέον να συνεργασθώ μετ' αντιθέτου κίματος, δηλώ ότι ή έφετεινή εν Δημοψηφίσματι ύποψηφιότης μου έσεται (Προσοχή μην τό προσέχετε τό άρχικό επιλω με δασεία !) ύπερπατριδικώτατη. Σόμπαντα δε ύπερπατριδικόν συνδυασμόν ού μόνον έγώ αλλά και 25 όπαδοί μου ενθέρμως θέλομεν ύποστηρίξει, μαυρίζοντες πάντας αντιπάλους.

Όψ ! Τό στομάχι μου ! Δέ βαστάω να προωρήσω. Για νάν τό ξελαφρώσω κάπως, ξεσηκώνα από τόν αριθ. 51—52 σελ. 414, στήλη 2, τάκόλουθα λόγια της ίδιας της «Διαπλάσούλας»

•Μαρμαρωμένος Βασιλιάς.— ύποψήφιος προς βράδευσιν δια τό δημοψηφίσμα του 1907». Αύτά διαβάσω εις ένα κομψότατον έπισκεπτήριο. 'Όφαντάζεσθε ποτέ ότι οι ύ-

τρομερός ρήτορας !... 'Όστε όλα τά χρωστάμε στο Στρωτό ; 'Ακόμα και τόν άέρα που αναπνέουμε ;

Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ. 'Όλα. Πλερώνει και τό δάσκαλο της 'Αστρούλας μας. Μια μέρα, λέει, θα μας γίνει περιφρημη ζουγράφισσα... 'Έχει ταλέντο τό κορίτσι μας...

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ. Γιατί μοιάζουνε στα μουλά ! Συχώρα με, χριστιανέ μου ! Σά δέν εΐτανε κ' ή 'Αστρούλα δώ μέσα ναν τόν άκούει και ναν τονε θιμάξει, δέν ξέρω με ποιόνα ήάγχε να μιλήσει... 'Όλοι έξω γελάνε μαζί του...

Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ. Γελάνε : Μου δίνεις την άδεια να γελάσω και γώ ;

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ (άγριοιμένα). Με μένα να γελάσεις ;

Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ. 'Όχι. Έχι ! Να γελάσω με τό Στρωτό !

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ. Και με την κόρη σου ! 'Αμ έγινε κι αυτή !... 'Ασ' τα !... 'Φασκέλωσ' τα !... Πολύωρα μου μιλούσε για γάμο δίχως γάμο ! Μούλεγε δηλαδή πως δυό παντρεμένοι ζούν εύτυχισμένοι στα δέν παντρευτούνε... Δέν είναι για γέλια αυτά ; Κι όμως ό κδρ Στρωτός θαν της τά δίδαξε...

(Μπαίνει ή ΑΣΤΡΟΥΛΑ με τόν καφέ).

ποψήφιοί μας θα έτύπωναν και επισκεπτήρια ; Νά λοιπόν που έγινε και αυτό !

Θα γίνουν κι άλλα ακόμα, έτσι που το τραβάει το σκοινί ή «Διάπλαση». Θα χυθεί κ' αίμα. Και στ' αλήθεια πρέπει να χυθεί για να γίνει ο έκλογικός της αγώνας καταντίπ Ρωμαίικος.

Του λόγου σου, φίλε Νουμά, ξέρεις γιατί γίνονται όλ' αυτά. Μά μπορεί κι όλ' οι αναγνώστες σου να μην το ξέρουν και καλό θ' είναι νάν τους το πούμε.

Τα περίφημα αυτά έκλογικά καρναβάλια γίνονται στην τελευταία σελίδα της «Διάπλασης». Πάνου πάνου στη σελίδα δημοσιεύεται στερεότυπα ή α κλούθη δήλωση.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

'Η λέξις με άπλά στοιχεία λεπτά 10, διά δέ τοίς συνδρομητάς μας λεπτά 5 μόνον με παχέα στοιχεία διπλάσιον και με κεφαλαία τὸ τριπλάσιον. Ελάχιστος ὄρος 15 λέξεις, δηλ. και' αὐ ὀλιγώτεροι τῶν 15 πληρώνονται ὡς νὰ ἦσαν 15 κτλ.

Νά λοιπόν τὸ κλειδί αὐτῆς τῆς φάμπρικας. Μὲ τὸ κλειδί αὐτὸ μετρώντας τίς ἐκλογικὰς λέξεις πὺ βρίζονται στὸ φύλλο τῆς 1—8 τοῦ Δεκέβρη, τίς βρίζω 800, πρὸς μιὰ πεντάρα ἢ λέξι, μὰς κάνουν 40 δραχμὲς. Οἱ ἐκλογὲς βαστάνε σὲ 5—6 φύλλα τῆς «Διάπλασης». Ἔχουμε λοιπόν 4 περίπου χιλιάδες λέξεις, πρὸς μιὰ πεντάρα, διακόσες δραχμὲς. Για νὰ τσεπώσει λοιπόν διακόσες δραχμὲς ἢ «Διάπλαση» δηλητηριάζει μετὸ ἐκλογικὸ φαρμάκι τὰ φτωχὰ τὰ Ρωμιόπουλα. Τί λέει γιὰ ὅλ' αὐτὰ τὰ ὑπερπατριδικώτατα δ κ. Ξενόπουλος πού, κρυμμένος πίσω ἀπὸ τὸν ἀγαθώτατο κ. Ν. Παπαδόπουλο, τὴ διευτύνει ;

Τί λέει δ κ. Ξενόπουλος, δὲν ξέρω· ξέρω τί λέω ἐγὼ, και συνεθίζω πάντα νὰ μιλῶ με πράματα. Σοῦ στέλω λοιπὸ μαζὶ μετὸ γράμμα μου πέντε δραχμὲς, βάλε και λόγου σου ὅ,τι θέλεις, ἄς βάλουν κ' οἱ φίλοι σου ἄλλος μιὰ κι ἄλλος δυὸ δραχμὲς, κ' ἔτσι θὰ μαζωχθεῖ ἕνα ποσὸ ἀπὸ διακόσες δραχμὲς, νάν τὸ στείλουμε στὴ «Διάπλαση», ἔτσι γιὰ τὰ ἐκλογικὰ ἔξοδα, γιὰ νὰ πάψει πιὰ αὐτὲς τίς κερδοσκοπικὲς ἐκλογὲς τῆς. Προσεῖνω μάλιστα αὐτὸ νὰ γίνεται κάθε χρόνο, γιὰτὶ ἔτσι μοναχὰ δ κ. Παπαδόπουλο-Ξενόπουλος θὰ πάψει νὰ κάνει τὴ σωτήρια αὐτὴ ἐνεση κάθε χρόνο στὴ Ρωμαίικη ψυχῇ.

Με φιλία

Ο ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΚΑΡΝΑΒΑΛΟΣ

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Ἄν εἶναι πικρὸς, πατέρα... Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ (δοκιμαζοντας). Γλυκός, παιδί μου, γλυκός...

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ (στωικά). Βέβαια, γλυκός σάν τὰ λόγια σου...

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ (γελαστά). Πάλι τὰ ἴδια; Ἐλάτε... Ἦσυχα... Ὅχι σὰς μαλώσω... Ἦν τὸ τὸ πείρς λοιπόν, πατέρα, τοῦ κ. Στρωτοῦ γιὰ τὸν Κωστή; Δὲ Ἦν τὸ τὸ πείρς. Δὲν εἶν' ἔτσι ;

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ. Τότε νάν τὸ πείρς ἐσύ...

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Ἐγὼ ; Μὰ ταιριάζει νάν τὸ τὸ πῶ ἐγὼ ;

Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ. Ἄ, μὴ, τέτιο πράμα !... Δὲν πάει....

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ. Πάει δὲν πάει, πρέπει ἕνας νάν τὸ τὸ πείρ. Κι ἂ δὲ μὰς τὸ κάνει τὸ ρουσφετί, τότε τὸ λέω ἐγὼ τῆς φιληγάδας μου, τῆς κ. Ρωξάνης, και μὰς τὸ κάνει ἕ ἄντρας τῆς.

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ (ἀποροῦντας). Τῆς κ. Ρωξάνης;

Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ. Μὰ Ἦν (θυμώσει) ὁ Στρωτὸς ἂν τὸ μάθει πὸς ζητήσαμε τέτιο πράμα ἀπὸ τὴ γυναικα τοῦ Καλέκαρδου Ἦν τούρχει ἔτσι σάν προσβολή...

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ. Κι ἂ θυμώσει ; Θέση νὰ βρεῖ ὁ Κωστής μου κι ἄς θυμώσουν ὅλ' οἱ Στρωτοῖ

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΥΜΝΟΥΣ
Ο ΥΜΝΟΣ ΤΗΣ ΜΑΝΝΑΣ

Χαῖρε τῆς Φύσης ἀναγάλλισμα ! ἢ λαχτάρα δική της σ' ὄνειρεύτηκε· και στὴν καρδιά σου γιὰ πάντα φόβισε, ποθώντας νὰ γροικῆ τὴ μουσικὴ τοῦ ὄνειρου.

Ἐσὼν τοῦ κόσμου ἐπέρτατη χαρὰ ἢ φωνή σου, πὺν διαλαλεῖ τὸν ἐρχομὸ μας ἀπ' τὴ χώρα τοῦ μυστηρίου κι ἀνιστορεῖ σ' ὅλη τὴν Πλάση τὴ δόξα τῆς Ἀγάπης.

Φῶς ἢ ματιὰ σου ! και τὸ γέλιο σου τραγοῦδι, πὺν ρυθμικὰ κυλάει μες στὴν ψυχῇ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸ πρῶτο γλυκοχάραμα τῆς ζήσης ὡς στῶν ματιῶν τὴ δύση.

Τὰ σπλάχνα σου μονάχα γνώρισαν τῆς Φύσης τοὺς μουσικὸς ὀρθομὸς· κ' ἐσὺ τῆς ἁρμονίας τὴ χάρη τὴν ἀπόκοσμη κάνεις ν' ἀκοῦμε με κάθε ἀπόχτυτό σου.

Ροδοστρωμένους δρόμους και στεφάνια δόξας πάντα ἢ καρδιά σου νεύεται γιὰ ὅ,τι τῆς εἶναι ὁ πιὸ γλυκὸς τῆς τρόμος· τῆς χαρὰς τὸ φέγγος τὴ σκέψη σου ὀδηγῆει.

Κι ὄσον ξεσοπῆ ὁ θρήνος σου, βουνὰ και δάση θ' ἀντιλαλήσουν τὸ πικρὸ σου κλάμα· κι ὅλης τῆς Χίσις ἢ καρδιά ξεσοκίζεται, θαρρώντας τὸν πόνο σου δικὸ τῆς.

Προφητικὴ ἢ ζωὴ σου γίνεται· και πάντα πρὶν ἀπὸ μὰς τὸ δρόμο, ὄσον θὰ μποῦμε, βλέπεις. Κ' εἶναι οἱ στιγμὲς σου θρίαμβος Πόνου κι Ἀγάπης, παντοτεινὴ Νιόβη !

ΗΛΙΑΣ Η. ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΗΣ

Η ΛΑΤ'ΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

εἶναι ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ γιὰ τὸ λαὸ και δέχεται καταθέσεις ἀπὸ μιὰ δραχμῇ κι ἄπάνω. Σοῦ πλερώνει τόκο 4 1/2 % και σοῦ δίνει πίσω τὰ χρήματὰ σου ὄποτε θελήσεις εἶτε ὄλα εἶτε μέρος ἀπ' αὐτὰ.

κ' οἱ ξεστρωτοῖ τοῦ κόσμου ! Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ. Μὰ ἐγὼ δὲν τὸ θέλω αὐτό.

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ. Ἐγὼ ἔμωσ τὸ θέλω. Τὸ θέλω και θὰ γίνει. Και δὲν ἀκούω κανέναν ἐγὼ.

(Ἡ Ἀστρουλα πάει και κἀθεῖται στὸ ἀκρυνὸ τραπεζί, ἀκουμπώντας τὸ κεφάλι στὸ χέρι και δὲ βράζει μιλιὰ)

Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ. Ἐλα, μὴ παραφέρνεσαι πάλι. Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ. Μὰ ἐσύ θὰ με κάμεις νὰ πάρω τὰ βουνὰ !... Κατάντηρες ἀνυπόφορος πιὰ ἐσύ ! Σὰ μολύβι μοῦ κάθεσαι στὴν ψυχῇ μου !

(Σωπαίνουνε γιὰ λίγο).

Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ (μαλακά). Ἐλα, Ἀθῆσα... Νὰ ζήσεις... Σῦχασε πιὰ !

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ. Νὰ συχάσω ; Μὴν ἀγαπᾷς νὰρχινίσω και τὰ τραγοῦδια γιὰ τὸ χατίρι σου ;

Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ. Ὅχι. Δὲ θέλω τραγοῦδια. Δὲ σοῦ ζητάω νὰ τραγοῦδᾷς.

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ. Τότε τί ἀγαπᾷς ; Τί θές ; Διάταξε, ἀφέντη !

Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ. Δὲ θέλω τίποτα. Λίγη καλοσύνη θέλω. Ἐχὼ ἀνάγκη ἀπὸ λίγη καλοσύνη, ἀπὸ λίγον ἥλιο νὰ μοῦ ζεσταίνει τὴν ψυχῇ, νὰ μοῦ δίνει

"Ο ΝΟΥΜΑΣ,"

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10.—Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ Δρ. 20.

20 λεπτά τὸ φύλλο λεπτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιδσκια (Σύνταγμα, Ὅμόνοια, Ἐθν. Τράπεζα Ἰπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιδρόμου (Ἀκαδημία), Βουλῇ, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδηρόδρομου (Ὅμόνοια), στὸ καπνεπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα), Ἐξάρχεια, στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἐστίας» Γ Κολάρου και Σακέτου (ἀντικρυ στὴ Βουλῇ).

Ἡ συντρομὴ πλερώνεται μπροστὰ κ' εἶναι ἐνὸς χρόνου πάντα

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Παρὰ τριῶ ἐθνικὸς εὐεργέτης — Οἱ φοβέρες τοῦ Μιστριώτη — Βασιλικά λόγια και προγκηπικά γράμματα — Γιὰ τοὺς κ. κ. Ἀνκουρέξο και Δαμηλάτη.

ΛΙΓΟ ἀκόμα κι ὁ μακαρίτης Σεβαστόπουλος θὰ γινότανε στ' ἀληθινὰ ἐθνικὸς εὐεργέτης, ἀφοῦ ἔγινε ἀφορμὴ νὰνοῖξει τὸ στόμα τῆς ἢ Φιλοσοφικῆς Σκολῆ τοῦ Πανεπιστημίου μας και νὰ πεί πὸς τεύεται νὰ δεχθεῖ τὴν ἀνόητη δωρεὰ του, τίς τριάντα δηλ. χιλιάδες φρ. χρυσὰ πὸς ἔφισε ὁ μακαρίτης στὸ Πανεπιστήμιο γιὰ νὰ χρωθῖνε στὰ σημερνὰ, Ρωμαίικα, δηγήματα ἢ εὐκτικὴ κι ὁ ἀπαρέμφατος, Ἀποστολὸς, γιὰ τὸ Πανεπιστήμιο και γιὰ τὴ μνήμη τοῦ Σεβαστόπουλου, βγήκε τὴ δευτέρα βράδι ὁ πρίτανης κ. Καταρῆς και μὰς τελάλησε ἀπὸ τίς σήτες τῆς «Ἐστίας» πὸς ἢ Φιλοσοφικῆ Σκολῆ δὲν εἶχε κανένα δικαίωμα νὰ δεχθεῖ ἢ νὰ χορηγῆ τὴ δωρεὰ και πὸς ἢ Σύγκλητο (ποῦ νὰ μὴ βασκαθεῖ !) εἶναι ἀποφασισμένη νὰ δεχθεῖ τὴ δωρεὰ τοῦ ἀμεγαλίμου ἀνθρώπου, ἀφοῦ μάλιστα τρεῖς καθηγητῆδες τῆς Φιλοσοφικῆς Σκολῆς, ὁ Κόντος, ὁ Μιστριώτης κι ὁ Χατζηδάκης (μάλιστα, ὁ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ !) εἶναι ὄπιρ τοῦ διαγωνισματοῦ, δηλ. παραδέχονται πὸς μπορεῖ νὰ γραφεῖ (και τὸ σπουδαίτερο, νὰ διαβαστεῖ) σήμερα Ρωμαίικο δῆρημα με εὐκτικὲς, ἀπαρέμφατα και μονολεκτικὸς μὲλλοντες !

Ἔτσι λοιπόν τρεῖς δοφοὶ ἐμποδίζουνε σήμερα ἕνα μακαρίτη νὰ γίνει ἐθνικὸς εὐεργέτης και ρεζιλεύουνε τὸ Πανεπιστήμιο. Χερσικαίηστε τους !

ΠΑΝΟΥ σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα δὲν μποροῦσε νὰ μὴ μιλή-

κουράγιο στὸ σκληρὸ τὸν ἀγώνα. Λίγον ἥλιο θέλω. Γιατὶ μοῦ τὸν ἀρκούσατε ;

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ (λαμπιμένα και χαμηλά), Πατέρα μου !...

Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ. Λίγη καλοσύνη. Σὰς τὴ διακονεῖω τέσα χρόνια τόρα. Ἐλεεστε με !

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ (κοροδορεστικά). Ὅ Θεός νὰ σ' ἐλεήσει, χριστιανέ μου.

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ (στὸν ἴδιο τόνο). Φτωχῇ πατέρα !..

(Ἄλλη πάφη),

Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ. Ὅχι ἔγω ἔξω. Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ. Ὄρα σου καλή. Ἄμα με συχίσεις, τῆχεις πιὰ στερεότυπο τὸ ἢ ἔγω ἔξω.

Ο ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ. Πρέπει νὰ περάσω κι ἀπὸ τὸ ταμιο πρὶ βραδιάσει νὰ πάρω τὴ σύνταξή μου ! Πάει νὰ πάει τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὸ ἀκρυνὸ τραπεζί), Ἄκουσε, Ἀστρουλα. Ἄμα ἔρθει ὁ κ. Στρωτὸς και ζητήσει τὸν ἐκλογικὸ του λόγο τοῦ τὸν δίνει. Τὰ χερσικαίησα τῆχω δὲν πάει. Νὰ τα !

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Καλά, πατέρα.

(Ὁ ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ γέμει ἢ ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ κορνῆει τὸ κεφάλι και δὲ μιλάει ἢ ΑΣΤΡΟΥΛΑ παραίηει κι τὸ τραπεζίδι).

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ (ταϊάγοντας πάλι τίς κάλτσες

σει κι ὁ φαίδροτατος γλωσσοφύλακας καὶ μίλησε. Τὶ ἀνοησίες εἶπε, πάρτε τοὺς «Καιροὺς» τῆς παρασμένης Κυριακῆς καὶ θὰν τις δεῖτε. Ἐμεῖς δὲ βαστάμε νὰν τις ξανατυπώσωμε. Ἐπιτέλους, Ρωμιοὶ εἶναι καὶ λόγου του καὶ δὲν ἀξίζει νὰν τονε ρεζίλεύουμε μπροστὰ τοὺς ξένους, Μερικὲς μπομπές μας, ἀνάγκη οἱ ξένοι νὰ μὴν τις μαθαίνουνε. Τούτο μόνον θέλουμε νὰ ποῦμε ἔτα δηλ. ὁ Μιστριώτης φοβερίζει καὶ λέει «Ἄν ὅμως, παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, δὲν γίνει δεκτὸν τὸ κληροδότημα, ΘΕΛΩ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΘΕΙ ΟΠΟΥ ΔΕΙ», μ' ἄλλα λόγια ὅσα φοβερίζει πὼς θὰ σηκώσει πάλι ἐπανάστασι γιὰ τὴν «Βυζαντινὴ καὶ τὸ Ἀπαρέμφατο», ξεγυρνᾷ κάποιο χαρτί, ποῦ τοῦ κόλλησε ἄλλοτε, στὰ Ὅρεστειακὰ, ἡ Βισαγγελία στὴ ράχη του, χαρακτηρίζοντάς τονε ἀκαταλόγητο.

*

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ μας μίλησε μ' ἐνθουσιασμὸ στὸ Γάλλο δημοσιογράφου Μπουρντόν γιὰ τοὺς Ρωμιοὺς καὶ τοὺς θάμας ποῦ τόσο φρόνιμα καὶ καλὰ φερθήκανε στοὺς Πριγκηπικοὺς γάμους. «Ὁ λαὸς μου, εἶπε πᾶνου κάτω ἡ Α. Μ., εἶναι μάνην γιὰ τέτια, εἶναι ὁ καλύτερος λαὸς τοῦ κόσμου ὅταν πρόκειται νὰ ὑποδεχτεῖ ἐπίσημους ξένους καὶ νὰ γιορτάσει γάμους πριγκηπικοῦς».

Νὰ λοιπὸν ποῦ καὶ μεῖς ἀξίζουμε κάτι καὶ μεγάλη μας τιμὴ καὶ καμάρ: νὰ μιλήσει ἔτσι καλὰ ὁ Βασιλιάς μας γιὰ μᾶς.

Ἐγὼ καὶ κατὶ ἄλλο σημαντικὸ τὴν παρασμένη βδομάδα, τιμητικώτατο κι αὐτὸ γιὰ μᾶς Ὁ πριγκηπὸς Νικόλαος ἔστειλε γράμμα στὸν ποιητὴ Σπύρο Μασσοῦκα, φιλικώτατο καὶ δημοκρατικώτατο (καθὼς γράφανε οἱ φημερίδες) ἀφοῦ κοντὰ στάλλα τὸν ἔλεγε καὶ φίλο του. Φανταστεῖτε! Ἐνας Πριγκηπὸς νὰ λέει φίλο του ἕνα ποιητὴ! Εἶναι νὰ μὴν καμαρώνουμε ὅλοι ποῦ κρατοῦμε μιά κάπια πέννα στὸ χερὶ μας, ἀφοῦ οἱ Πριγκηπὸς ἀρχινήσανε νὰ μᾶς λένε καὶ φίλους!

Κάποιος ἤλιος γρυσὸς ἀρχισε νὰνατέλνει καὶ γιὰ τὰ φτωγὰ ἑλληνικὰ γράμματα καὶ δοξὰ στὸ Μασσοῦκα ποῦ δέχτηκε τίς πρώτες ἀρχίδες του! Μόνον μ' αὐτὸ τὸ πριγκηπικὸ γράμμα ἐξασφάλισε τὴν ἀθανασία ὁ ἀγαπητὸς ποιητὴς.

*

ΜΕ ΤΟ ΣΥΜΠΛΘΕΙΟ, θὰ ποῦμε καὶ σήμερα δυὸ λόγια γιὰ τὸ γράμμα ποῦ μᾶς ἔστειλε τὸ «Πετριωτικὸν κομητάτον ὁ μαῦρος Βυζαντινὸς ἀετός». Τὸ παρασμένο φύλλο ποῦχε μέσα τὸ γράμμα καὶ τὴν ἀπάντησίν μας, τὸ στείλαμε στὸν Βισαγγελοῦ κα. Λουκουρέζο καὶ στὸ διευθυντὴ τῆς Ἀστυνομίας μας κα. Δαμηλάτη, καὶ κορτεροῦσαμε ἴσαμε σήμερα, Πέμπτη μεσημέρι, νὰ μᾶς καλέσει κανένας ἀπὸ τοὺς δυὸ αὐτοὺς κυρίους καὶ νὰ μᾶς ζητήσει περισσότερες ἐξηγήσεις. Μὰ τοῦ κάκου. Δὲν ἐνοχλήθηκε γιὰ τέτια μικροδουλιὰ οὔτε

καὶ μπαλόνοντας). Ἐχεῖς ταλέντο ἐσύ...θὰ γίνεις περὶφημὴ ζωογράφισσα...τὸ λέει κι ὁ κ. Στρωτὸς...Νὰ δοῦμε τώρα τί θὰ πῆ καὶ γιὰ τὸν Κωστὴ μας!

Ἐχει, μαθές, κι αὐτὸς ταλέντο γιὰ ὑπάλληλος:

Ἡ ΑΣΤΡΟΥΓΙΑ (παραίνωντας αὐτὴ τῆς). Σὲ περιρᾶζει ποῦ ζωογράφιζω, μητέρα;

Ἡ ΣΤΡΑΤΙΩΔΑΙΝΑ. Μὲ περιρᾶζει ποῦ ὁ πατέρας σου μοιράθηκε καὶ δὲν ξέρεῖ τί κανεῖ...
Ἡ ΑΣΤΡΟΥΓΙΑ. Ὁ πατέρας;

Ἡ ΣΤΡΑΤΙΩΔΑΙΝΑ. Ἄμ' εἶναι κατὰστασι αὐτῆ;

Νὰ μὴ θέλει νὰ μιλήσει στὸ Στρωτὸ γιὰ τὸ παιδί του;

Ἡ ΑΣΤΡΟΥΓΙΑ. Μὰ πὼς νὰν τοῦ τὸ πῆ; Ὁ κ.

Δῆμος ἔχει ἄλλες ἀρχές.

Ἡ ΣΤΡΑΤΙΩΔΑΙΝΑ. Νὰν τις ρᾶτω. Γι' αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ βγεῖ καὶ βουλευτὴς. (Κοροδοφιακὰ). Μὲ τὴν ἀλήθεια καὶ γιὰ τὴν ἀλήθεια! Τί θὰ πῆ αὐτός Κοκοκόου...Ἀέρας...Πφ! σκόννη...

Ἡ ΑΣΤΡΟΥΓΙΑ. Θάρθει ὅμως μέρα ποῦ αὐτὸς θὰ πῆ πολλὰ...Ὅταν ξυπνήσει ὁ λαός...

Ἡ ΣΤΡΑΤΙΩΔΑΙΝΑ...καὶ ὅταν ψοφήσουμε μεῖς! Ὁ λαὸς θέλει φωμί, δὲ χορταίνει μὲ λόγια. Ἔργα! Ἔργα!...Μὲ τὴν ἀλήθεια καὶ γιὰ τὴν ἀλήθεια...

Ἡ ΑΣΤΡΟΥΓΙΑ (ἠσυχὰ ἠσυχὰ). Ναί, μὲ τὴν ἀλήθεια θὰ γωνιστοῦμε καὶ γιὰ τὴν ἀλήθεια θὰ δουλέψουμε....

Ἡ ΣΤΡΑΤΙΩΔΑΙΝΑ...καὶ δὲ θὰ βγοῦμε βουλευτὰδες! Ἔτσι δὲν εἶναι; Ἄς πῆ κι αὐτὸς ἔτσι λένε καὶ οἱ ἄλλοι, μὲ τὸ Ρουσφέτι θὰ γωνιστοῦμε καὶ γιὰ τὸ Ρουσφέτι θὰ δουλέψουμε, κι ἔς μὲ βλαστημᾷ ὕστερα...Βλέπετε, ζημιώνονται οἱ ἄλλοι ποῦ κι ἄ δὲν τὸ λένε, τὸ κάνουνε....

(Ἀκολουθεῖ)

ὁ κ. Λουκουρέζος, οὔτε ὁ κ. Δαμηλάτης. Κάποιος ἄλλος ὁμοίως ἐνοχλήθηκε καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ φίλος μας καὶ τελειόφοιτος τῆς Νομικῆς κ. Συμεὼν Η. Θαλασσινὸς ποῦ φρόντισε κ' ἔμαθε, πὼς τὸ περίφημο αὐτὸ Κομητάτο ὑπάρχει, πὼς συνεδριάζει στὸν καφενὶ τοῦ Γαμβέττα καὶ πὼς μέλος του εἶναι κι ὁ αὐτοχειροτόνητος ἐθνικὸς ποιητὴς κ. Φωκίωνας Πανᾶς.

Νὰ λοιπὸν ποῦ εὐκολύνουμε σημαντικὰ τὸν κ. Λουκουρέζο καὶ τὸν κ. Δαμηλάτη στὴ δουλιὰ τους. Δὲν τοὺς ζητάμε νὰ μᾶς προστατίσουν τὴ ζωὴ (γιατὶ ἐδῶ, ὅπως καταντήσαμε, ἔχει ὑποχρέωσι ὁ καθένας νὰ φροντίζει γιὰ τὴ ζωὴ του καὶ νὰ μὴν προσμένει καμιά βοήθεια ἀπὸ τοὺς διάφορους ἀρμόδιους), μὰ τοὺς τὰ καταγγέλλουμε ἀπλῶς γιὰ νὰ περιορίσουν κάπως τοὺς ἀρειμίνους αὐτοὺς πατριώτες, ποῦ ροφώντας τὸν καφεῖ τους καὶ χαδέθοντας τὸ μουστάκι τους, βγάθουν κομικώτατες κιναιδικαστικὲς ἀποφάσεις καὶ γράφουν κακοχθίστατα γράμματα.

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

“ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩΙ”

Μεταφραστής: Ἄ. Βλάχος.

Τὸ μπακάλλικο τοῦ Βασιλικῦ προσφέρει ἀπ' ὅλα τὰ εἶδη τῆς τέχνης στοὺς πελάτες του. Τὴν παρασμένη βδομάδα ἔβαλε στὴ φτῆνεα τ' ἀρχαῖα δράματα καὶ ξεπούλησε πρώτα πρώτα νοθεμένο τὸν «Οἰδίποδα στὸν Κολωνὸ» τοῦ Σοφοκλή.

Ὁ μεγάλος ποιητὴς τῆς ἀρχαιότητας ἔγινε ἀγνωρίστος κάτω ἀπὸ τὴ μουτσούνα ποῦ τοῦ φόρεσε ὁ περιφνημὸς κ. Βλάχος. Ἄν ἡ ἀρχαία γλῶσσα στὸ θέατρο εἶναι μόνο καὶ μόνο γιὰ πέντε δέκα προγονοφυλίκους ποῦ πολὺ καιρὸ πρὶν ξεσκαλίσανε μέσα στὴν κάμαρά τους τ' ἀρχαῖα δράματα λέξη λέξη καὶ στίχο στίχο, καὶ εἶναι σὲ θέσι νὰ τὰ παρακολουθήσουν, — ἡ γλῶσσα ὅμως τοῦ κ. Βλάχου δὲν εἶναι οὔτε γι' αὐτοὺς τοὺς πέντε δέκα, ποῦ ὅσο κι ἂ χωνέψανε τὸ Σοφοκλή, δὲ μποροῦνε ὅμως ν' ἀκολουθήσουνε τὸ μεταφραστὴ στὸ φοβερὸ θαλασσοδράμα του.

Σὲ τί γλῶσσα λοιπὸν εἶναι φτιασμένη ἡ μεταφρασι τοῦ κ. Βλάχου; Σὲ ὑπερκαθαρεύουσα, σὲ καθαρεύουσα, σὲ μιχτή, σ' ἐλεύτερη μιχτή, σὲ δημοτικὴ; Ὁχι! Ἡ γλῶσσα τοῦ κ. Βλάχου ἀρχίζει νὰ σιγαρμενίζῃ μὲ τὸ μεγαλεῖο τῆς ὑπερκαθαρεύουσας. Στὴν ἀρχὴ πᾶει καλὰ — ἄς ποῦμε — ἔπειτα φυσάει κάποιο ἀγαράκι καθαρεύουσας, φουστουνιάζει ἡ ὄχλησσα, μπερδεύεται τὸ καράβι καὶ χῶπ! πάλι ξεναγυρίζε στὴν ἀρχαιοπρεπή ὑπερκαθαρεύουσα. Ἐπειτα στὸ δρόμο του πρέπει νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸν κάβο τῆς μιχτῆς, ἀλλοιῶς δὲ μπορεῖ νὰ φτάσῃ σὲ λιμάνι. Νὰ ὁ γεροκαπετάνιος στρίβει τὸ τιμόνι. Μιχτῆ. Καταλαβαίνει ὅμως ἄμέσως τὸ λάθος καὶ ξεναστρίβει καὶ ξεναφτάνει στὴν καθαρεύουσα. Περιρᾶνει πάλι στὴν ὑπερκαθαρεύουσα, πέφτει στὴ μιχτῆ χωρὶς νὰ τὸ νοιώσῃ, κάνει ἕνα βῆμα στὴν ἐλεύτερη μιχτῆ, ἀκόμα ἄλλο ἕνα, μὰ μικρὸ στὴ δημοτικὴ, μὰ σὰ νὰ τρελλαθῆκε ἀξαφνὰ, στρίβει μὲ ὄρη τὸ τιμόνι καὶ δὸς του μιὰ καὶ καλὴ γιὰ τὴν ἀρχαιοπρεπή.

Μέσα σὲ τέτοιο θαλασσοδρασιμὸ τί στομάχι πρέπει νὰ ἔχη κανεὶς γιὰ νὰ βαστάσῃ; Καὶ ὅμως Ἡ ἀρσοκρασί μας ποῦ τιμαίει τὸ Βασιλικὸ μὲ τὴν παρουσιά της, ἦρθε κ' ἔφυγε μὲ ἤσυχο κι ἀνακάτωτο στομάχι. Σημεῖο φανερὸ, πὼς μίλησε, πὼς γέλασε, πὼς ἐπιδείχτηκε, καὶ μονάχα τὸ δρᾶμα δὲν παρακολούθησε.

Τὸ πιὸ ἀπελπιστικὸ εἶναι πὼς οἱ πριγκηπὸς μας — ποῦ εἶχαν τὴν ὑποχρέωσι ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια νὰ εἶναι σὲ θέσι νὰ μποῦνε στὴν ἀληθινὴ ψυχὴ τοῦ Ἔθνους, — καὶ μάλιστα ὁ πριγκηπὸς Νικόλαος ποῦ θέλει νὰ δείχῃ πὼς ἀγαπᾷ τὰ γράμματα, ποτὲς δὲν πάσκιαν νὰ φωτίσουν τὸν Πατέρα τους, καὶ νὰ τοῦ ποῦνε πὼς πρέπει ν' ἀνεβάξουνται στὴ

σκηνὴ τοῦ Βασιλικῦ τ' ἀρχαῖα δράματα, καὶ σὲ ποιά γλῶσσα πρέπει νὰ εἶναι μεταφρασμένα, καὶ μετὶ μέσα πρέπει νὰ κεντηθῇ ἡ ὄρεξη τοῦ λαοῦ μας, γιὰ τίς τέτοιες παραστάσεις.

Ἐυίππου ξένε, τᾶσδε χώρας
ἵκου τὰ κράτιττα γὰς ἔπαυλα,
τὸν ἀργήτα Κολωνόν, ἐνθ'
ἀλίγεια μινύρεται
θαμίζουσα μάλιστα ἀηδὼν
χλωραῖς ὑπὸ βᾶσσαις·

Ἄν ἀληθινὰ ὁ Βασιλεὺς μας εἶχε ἀψήλην μέριμναν γιὰ τὸ Ἑλληνικὸ θέατρο, δὲν ἔπρεπε νὰ εἴπιτρέπη νὰ μὴ προχύνονται στὴ σημερινὴ γλῶσσα τοῦ τὰ τέτοια ποιητικὰ λόγια τοῦ Σοφοκλή.

Ἐπρεπε νὰ ξέρῃ μαζί μὲ τὸν μεγαλύτερο Ποιητὴ τῆς Ρωμισούνης, ὕστερα ἀπ' τὸ Σολωμὸ, πὼς τ' ἀηδόνι πᾶει τοῦ Κολωνοῦ καὶ εἰν' ὄνειρο ἡ λαλιὰ του
Καὶ πὼς,

...Μιά φλογέρα εἶναι γραπτὸ μὲ νῆο σκεπὸ ἐδῶ κάτω
Νὰ ξαναδράξῃ τῶνερο καὶ νὰ τὸ ξαναῖσχῃ.

Μὰ τὴ γλῶσσα αὐτῆς τῆς φλογέρας — ἄλλοῖμονο, — ποῦ νὰ τὴν ἀκούσῃ ὁ κουφὸς ἀπὸ τὰ γερατειὰ κ. Βλάχος;

Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ

ΒΟΛΤΑΙΠΟΥ

Ο ΜΙΚΡΟΜΕΓΑΣ

Ἐνας ἀπ' τὸ καρᾶνι, πιὸ πολυζήρος καὶ τολμηρός ἀπ' τοὺς ἄλλους, θυμαμένος ποῦ εἶδε ν' ἀμφιβάλλουν γιὰ τὴν ψυχὴ του, σημάδεψε τὸν ἑμιλητὴ μ' ἕνα τεταρτοκύκλιον, ἔκαμε δυὸ σταθμούς καὶ στὸν τρίτο τοῦ εἶπε: Μὰ μήπως σὰς πέρασε ἡ ἰδέα, κύριε, ἐπειδὴ τὰχα εἶστε χίλιες ἀργίες ἀπ' τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια, πὼς εἶστε κανένας... — Χίλιες ἀργίες! φωνάζει ὁ κᾶνος, οὐκἀνὲ! πὼς ξέρει τὸ ὕψος μου; χίλιες ἀργίες! μαρὲ αὐτὸς δὲ γελάστηκε οὔτε ἕνα δάχτυλο! Χᾶνω τὸ νοῦ μου! Αὐτὸ τὸ μικρόβιο μὲ μέτρησε! Εἶναι γεωμέτρης καὶ ξέρει τὸ ἀνάστημά μου, κ' ἐγὼ ποῦ τὸ βλέπω μετὰ ἀπ' τὸ μικροσκοπίο δὲν ξερῶ τὸ δικὸ του Βεβῆα καὶ σὲ μέτρησα, λέει ὁ φυσικός, καὶ ἂν θέλησε, μπορῶ νὰ μετρήσω καὶ τὸ σὺντροφὸ σου, ποῦ εἶναι πολὺ πιὸ μεγάλος. Ἡ πρότασι ἔγινε δεχτή. Ἡ ἔξοχότητά του ἐκπλήθηκε φαρδὺς πλατὺς χάμω, γιὰτὶ ὄρθιος, τὸ κεφάλι του θὰ εἶτανε ἀπάνου ἀπ' τὰ σύννεφα. Οἱ φιλόσοφοι τοῦ κάρφωσαν ἐδῶ καὶ καὶ δέντρα, ἔφκιασαν ἕνα δίχτυ ἀπὸ τρίγωνο, καὶ τὸ συμπέρασμα εἶτανε, ὅτι αὐτὸς ὁ νέος εἶχε πραγματικὸς ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδες βασιλικὰ πωδάρια ἀνάστημα.

Τότε ὁ Μικρομέγας εἶπε τὰ ἐξῆς: Βλέπω περισσότερο παρὰ ποτέ. πόσο λάθος εἶναι νὰ κρίνῃ κανεὶς ἀπ' τὰ ἐξωτερικὰ φαινόμενα. Θεε, ποῦ εἶδους διάνοια σὲ ὄντα ποῦ φαινόνται τόσο τσιποτένια, τὸ ἀπειρῶς μικρὸ καὶ τὸ ἀπειρῶς μεγάλο ἕνα τᾶχεις. Καὶ ἂν εἶναι δυνατὸ νὰ ὑπάρχουν ὄντα ἀκόμη πιὸ μικρὰ ἀπ' αὐτὰ, μπορεῖ κ' ἐκεῖνα ἀκόμη νὰ χουν μυκλὸ, ἀνώτερο ἀπὸ κατὰ πελώρια ζῶα ποῦ εἶδῃ στὸν οὐρανὸ, καὶ ποῦ μόνον τὸ ποδάρι τους μπορεῖ νὰ σκεπᾶσῃ αὐτὴ τὴ σφαῖρα.

Ἐνας ἀπ' τοὺς φιλόσοφους τοῦ ἀποκριθῆκε πὼς νὰ τᾶχη γιὰ βέβαιον πὼς ὑπάρχουν ὄντα μὲ μυκλὸ πολὺ μικρότερο ἀπ' τὸν ἄνθρωπον. Τοῦ διηγήθηκε, ἔχι τὰ παραμύθια ποῦ λέει ὁ Βισβίλιος γιὰ τίς μέλισσες, παρὰ ἐκεῖνα ποῦ ἀνακάλυψε ὁ Swammerdan καὶ ὁ Ρεωμύρος. Τὸν πληροφορήσανε ἀκόμη, ὅτι ὑπάρχουν ζῶα ποῦ εἶναι μπόρος στίς μέλισσες, ὅτι οἱ μέλισσες εἶναι μπόρος στὸν ἄνθρωπον, ὅτι εἶναι ὁ Σειριώτης ὁ ἴδιος μπροστὰ σ' ἐκεῖνα τὰ ἀπέραντα ζῶα γιὰ τὰ ὅποια μιλοῦσε, καὶ ὅτι θὰ εἶναι αὐτὰ τὰ μεγάλα ζῶα συγκριτικῶς καὶ ἄλλα ὄντα, μπροστὰ στὰ ὅποια θὰ μηδενίζονται. Δίγο λίγο ἡ κουβέντα πήρε ἐνδιαφέρου, καὶ ὁ Μικρομέγας εἶπε τὰ ἀκόλουθα:

*) Κοίταζε φύλλα 270, 272 273 καὶ 274.

ΚΕΦ. Ζ'.

Συνομιλία με τους ανθρώπους.

— "Εσείς, υλικά μόρια με μυαλό, που το κίω νιο "Οντο άπάνω σας του άρεσε να φανερώση την τέχνη και τη δύναμή του, βέβαια θα χαίρεστε την αληθινή εύτυχία εδώ κάτω. Έχετε τόσο λίγη ύλη, σά να είστε μόνο πνεύμα, ώστε θα περνάτε τη ζωή σας με την αγάπη και με τη σκέψη. Έτσι ζούν τα πνευματικά όντα. Πουθενά δεν ήβρα την τέλεια εύτυχία, αλλά θα είναι: εδώ χωρίς άλλο. Άπάνου σ' αυτό όλοι οι φιλόσοφοι κούνησαν το κεφάλι, και ένας, ειλικρινότερος απ' τους άλλους, υπολόγησε ότι, αν εξαιρέσουμε κάτι λίγους ανθρώπους που οι άλλοι δεν τους έχουν και σε πολλή υπόληψη, όλοι οι άλλοι είναι ένα πλήθος από τρελλούς. από κακούς κι' από δυστυχισμένους. — Δέν ξέρω, του λέει, αν τό κακό έρχεται απ' την ύλη ή απ' τό πνεύμα; μά έχουμε ή ύλη ή πνεύμα περισσότερο απ' ότι χρειάζεται για να βγάζουμε τά μάτια μας. Ξέρεις, φίλε μου, του λέει, ότι την ώρα που συ μιλάω, εκατό χιλιάδες τρελλοί με καπέλλα και άλλοι τόσοι με σαρίκι σκοτώνονται μεταξύ τους; και ότι σ' όλη την οικουμένη αυτό γίνεται από καταβολής κόσμου; Ο Σειριώτης άνατριχίασε, και ρώτησε ποιό να είναι άραγε τό αντίκειμενο αυτού του φριχτού άλληλοπαράγωματος μεταξύ τόσων μικρών ζώων. — Ο καυγάς είναι, του λέει, ο φιλόσοφος, για ένα κομμάτι λάσπη, ίσια με τη φτέρνα σας. Και μή νομίζετε πως αυτοί που πάν να σκοτωθούν θα πάρουν τό μερτικό τους απ' αυτό τό κομμάτι της λάσπης. "Όχι. Τό ζήτημα είναι μονάχα αν αυτό θα άνήκει σε κάποιον άνθρωπο που τον λένε Σουλτάνο ή αν θα άνήκει σε κάποιον άλλον που τον λένε, δέν ξέρω γιατί, Καίσαρα. Ούτε αυτός ούτε εκείνος είδαν ούτε θα ίδούν ποτέ αυτό τό κομμάτι της γής: και σχεδόν κανένα απ' τά ζώα που ξεκοιλιάζονται μεταξύ τους δέν είδε ποτέ τό ζώο για τό όποιο ξεκοιλιάζεται.

— Ά να χαθούν, φώναξε ο Σειριώτης με αγανάκτηση, ή τους λυσασμένους! Μούρχεται έτσι να κάμω τρία βήματα και να συντρίψω με τη φτέρνα μου όλο αυτό τό μερμηγκολόι των άχρειών δολοφώνων. Μή λάβετε τον κόπο, του άποκρίνονται φροντίζον μοναχοί τους. Μαθετε ότι ύστερα από δέκα χρόνια δέν μένει τό εκατοστό απ' αυτούς τους δυστυχισμένους, γιατί και αν δέν σκοτωθούν μεταξύ τους, ή πείνα, ή κούραση, ή άσωπεία, τους θερζίζουν. Άλλως τε οι φταίστες δέν είναι αυτοί: εκείνοι που θα έπρεπε να τιμωρηθούν είναι κάτι βάρβαροι που κάθονται ήσυχοι μέσ' στο γραφείο τους, και ύστερα από ένα καλό γεύμα διαταζουν να σφαχτούν ένα ή κατομήριο άνθρωποι, και κατόπι εύχαριστούν τό Θεό πανηγυρικάς.

Ο ταξιδιώτης αισθανθήκε μεγάλη ψυχοπόνια για αυτήν την μικρούτσικη ράτσα των ανθρώπων, όπου εύρισκε τόσο παράξενες αντίθετες. — Άφού είσεΐς έστε απ' τους λίγους φρόνιμους, λέει σ' αυτούς τους κυρίους, και βέβαια δέν σκοτώνετε ανθρώπους για παράδες, πέντε μου, σάς παρακαλώ, με τί κατα γίνεστε; — Ανατέμνουμε μύγες, λέει ο φιλόσοφος, μετρούμε γραμμές, λογαριάζουμε αριθμούς. Είμαστε σύμφωνοι σε δυό τρία ζητήματα που καταλαβαίνουμε, και τρωγόμαστε σε δυό τρεις χιλιάδες άλλα που δέν καταλαβαίνουμε. Τότε τους ήρθε όρεξη, του Σειριώτη και του Κρονιώτη, να εξετάσουν αυτά τά διανοούμενα μόρια, για να ίδούν σε ποιά πράγματα συμφωνούσαν. — Πόσο λέτε πως είναι απ' τό Σείριο ίσια με τό μεγάλο άστρο των Διδύμων; τους ρώτησαν. Όλοι μαζί άποκρίθησαν: τριανταδύμισυ μοίρες. — Πόσο βρίσκετε από δω ίσια με τό Φεγγάρι; — Μέ στρογγυλό αριθμό έζηντα ήμιδιάμετρους της Γής.

— Ο άερας σας τί βάρος έχει; Έδώ έλεγαν πως θα τους μπλέξουν, εν τούτοις όλοι είπαν ότι ο άερας ζυγιάζει περίπου ενιακόσιες φορές λιγώτερο απ' τό ελαφρότερο νερό, και δεκαεννιά χιλιάδες φορές λιγώτερο απ' τό χρυσάφι του δουκάτου. Ο νάνος του Κρόνου έμνε έκστατικός με τις άπόκρισές του και

κόντευε τώρα να τους πάρη για μάγους, αυτούς τους ίδιους ανθρώπους που μισή ώρα πριν άμφιβάλλε για την ψυχή τους.

Ύστερα ο Μικρομέγας τους λέει: Άφού ξέρετε τόσο καλά τά όζω σας, βέβαια θα ξέρετε ακόμα καλύτερα τά μέσα σας. Πέντε μου λοιπόν τί είναι ή ψυχή σας και πώς σχηματίζετε τις ιδέες σας. Οι φιλόσοφοι μίλησαν πάλι όλοι μαζί, αλλά καθένας είχε και μια γνώμη. Ο πιό γέρος άναφέρε τον Άριστοτέλη, άλλος πρόφερε τό όνομα του Καρτέσιου: κάποιος είπε τό Μαλμπράχη, κάποιος άλλο τό Λάιμπνιτς, άλλος πάλι τό Λόκ. Ένας γέρος περιπατητικός είπε με μεγάλη φωνή και με πολλή πεποίθηση: Η ψυχή είναι έντελέχεια και λόγος, δι' ού έχει την δύναμιν του είναι οία είναι. Αυτό τό δηλώνει ρητά ο Άριστοτέλης, σελίδα 633 της έκδοσης του Λούβρου: «Έντελέχεια είναι». — Δέν πολυκα λαβαίνω τά ελληνικά, του λέει ο γίγαντας. — Ούτ' έγώ, λέει ο φιλόσοφος. — Τότε λοιπόν, λέει ο Σειριώτης, γιατί μου άναφέρει κάποιον Άριστοτέλη ελληνικά; — Γιατί, λέει ο σοφός, εκείνο που δέν καταλαβαίνεις διόλου πρέπει να τό λές και σε μια γλώσσα που να μην τη νοιώθεις καλά.

Ύστερα έλαβε τό λόγο ο Καρτεσιανός και είπε: Η ψυχή είναι ένα καθαρίο πνεύμα, που πήρε απ' την κοιλιά της μάνας όλες τις μεταφυσικές ιδέες, ύστερα όμως είναι άνάγκη να πάη στο σχολείο, για να μάθη ξαναρχής όλα εκείνα που ήξερε τόσο καλά και που δέν τά ξέρει πιά. — Τί κρίμα! του λέει ο άνθρωπος των όχτων λευκών, να είναι τόσο σοφή ή ψυχή σου στην κοιλιά της μητέρας σου, και να μην ξέρη τίποτα όταν έγχει μoustάκια. Μά τί έννοεις πνεύμα; — Ξέρω κ' έγώ; Λένε πως είναι κάτι που δέν είναι ύλη. — Και ξέρεις τί είναι ύλη; — Ά βέβαια, αυτό τό ξέρω καλά. Παραδείγματα χάρη αυτή ή πέτρα είναι σταχτιά, έχει κάποιο σχήμα, έχει τρεις διάστασεις, είναι βριακά και διαιρετή. — Έ καλά, λέει ο Σειριώτης, αυτό τό πράγμα που είναι βραύ, σταχτι και διαιρετό, μπορείς να μου πής τί είναι; Βλέπεις μερικά γνωρίσματα, μά την ουσία του πράματος τη γνωρίζεις; — Όχι, λέει ο φιλόσοφος. — Έ τότε δέν ξέρεις τί είναι ύλη.

Ύστερα ο κ. Μικρομέγας μίλησε ενός άλλου σοφού, που στεκότανε άπάνου στο νύχι του, και τον ρώτησε τί είναι ή ψυχή του και τί κάνει. — Δέν κάνει τίποτα, του άπαντά ο μαλμπραχικός φιλόσοφος. Ό,τι φαίνουμαι πως κάνω έγώ, όλα ο Θεός τά κάνει μέσα μου, χωρίς έγώ διόλου ν' άνακατώνουμαι. — Τότε είναι κρίμα και να ύπάρχη, καύμιε, λέει ο Σειριώτης σοφός. Άμ' έσύ, λέει σ' ένα λαϊκηνιτιστή, δέ μου λές τί είναι ή ψυχή σου; — Η ψυχή μου, λέει εκείνος, είναι σαν τό δείχτη του ρολογιού, ένώ τό σώμα μου χτυπά τις ώρες. ή, αν προτιμάτε, ή ψυχή μου είναι τό κουδούνι και τό σώμα μου ο άροδείχτης: ή ακόμα ή ψυχή μου είναι ο καθρέφτης του κόσμου, ένώ τό σώμα μου είναι ή κορνίζα του καθρέφτη: καθαρά πράγματα.

Παραέρα είτανε ένας μικρούτσικος δπαδός του Locke. Τον ρώτησε κι αυτόν. — Δέν ξέρω, άποκρίθηκε, πως γίνεται ή σκέψη μου, μά ξέρω ότι ή άρχική πηγή της είναι ή αίσθηση. Όσο για να ύπάρχουν όντα άλλα με σκέψη, δέν άμφιβάλλω: άλλα και δέν μπορώ να παραδεχτώ πως είναι άδύνατο στο Θεό να μεταδώση και στην ύλη σκέψη. Σέβουμαι την αιώνια Δύναμη, και δέν είναι δουλιά μου να την περιόρισω. Τίποτα δέν βεβαιώνω, πιστεύω όμως, πως τά μπορετά είναι περισσότερα απ' όσα φανταζόμαστε.

Τό Σειριώτικο ζώο χαμογέλασε: ήρε πως αυτός δέν είτανε ο λιγώτερο γνωστικός. Ο Κρονιώτης να νος απ' τάν εύχαριστήσή του θα τον φιλούσε τον οπαδό του Locke, αν δέν τον έμπόδιζε ή μεγάλη διαφορά των άναστημάτων. Άξαρνα όμως ένα ζωύφιο με τετράγωνο σκούφο σηκώθηκε και είπε σ' όλα τά άλλα ζωύφια να σωπάσουν, γιατί, λέει, αυτός ξέρει τό μυστικό, που βρίσκεται στη Συλλογή του άγιου Θωμά. Κύτταξε από πάνω ως κάτω τους δυό κατοίκους του ούρανού, και τους βεβαίωσε πως κι αυτοί και ο κόσμος τους και οι ήλιοι τους και τά άστρα τους, όλα, έχουν γίνει μόνο και μόνο για τον

άνθρωπο. Όταν άκουσαν αυτό οι δυό ταξιδιώτες, τους έπιασε ένα γέλιο, σαν εκείνο τό γέλιο των θεών που λέει ο Όμηρος, που έπεσαν λιγωμένοι ο ένας άπάνου στον άλλον και δέν μπορούσαν να σηκωθούν. Οι πλατές τους και ή κοιλιά τους άνεβοκατέβαιναν, και άπάνου σ' αυτούς τους σπασμούς τό κραάβι έφυγε απ' τό νύχι του Σειριώτη και έπεσε μέσα στην τσέπη του πανταλονιού του νάνου. Έφαζαν, έφαζαν επί τέλους ήβραν και κραάβι και πλήρωμα και έβαλαν τό κάθε πράγμα στη θέση του. Τότε ο Σειριώτης πήρε πάλι τά σκουληκάκια και τους μίλησε με πολλή καλωσύνη, αν και είτανε λίγο άπογοητεμένος που είδε τόσο μικρά πράγματα να έχουν τόσο μεγάλη άλαζονία. Τους ύποχέθηκε να τους κάμη ένα ώραίο βιβλίο φιλοσοφίας και να τό γράψη πολυ πολυ ψιλά για να μπορουν να τό διαβάσουν, και ότι σ' αυτό τό βιβλίο θα ίδούν την άρχή των πραγμάτων. Και αλήθεια, πριν φύγη απ' τη Γή, τους τόδωσε αυτό τό έργο. Τό πήγανε στο Παρίσι, στην Άκαδημία των Έπιστημών, αλλά, καθώς τό άνοιξε ο γραμματέας, είδε χαρτί άσπρο. — Ά, είπε, καλά τόλεγα έγώ.

ΕΙΣΑΓΙΟΣ ΓΙΑΝΙΩΗΣ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΑΜΟΓΕΛΑ

Ροδοκόκκινα και γελαστά, πρωί πρωί από προχτές, πλημμύρισαν τό μεγάλο δρόμο του Πέρα. Τά είδα χτές την αύγή και πλημμύρισε από χαρά ή ψυχή μου. Είδα την πανέμορφη ζουγραφία και δέ θα την ξεχάσω ποτέ. — Μαθητές και μαθήτρες, μικροί πρό πάντων, παιδάκια ακόμη που δέ γνωρίζανε τί θα πεί συλλογή και τί δάκρυα, ξανθόμαλλα άγγελάκια, τρέχουν από τό πρωί-πρωί στο σχολείο. Καλοχτενισμένα, με τις σιδερωμένες των μπλουζιτσες και τά πλατόγυρα ψαθάκια, τρέχουν τά όμορφα μικρά εκεί που όλοι τρέζαμε γελαστοί μια φορά, εκεί που όλοι άργαπηγαίναμε νυσταγμένοι ύστερ' από λίγου; μήνες. Και πηγαινούνε γιατί τά στέλνει ο πατέρας κι ή μητέρα, και πηγαινούνε γελαστά γιατί τά είπανε πως εκεί θα μάθουν ώραία παιχνιδάκια και θα βρουνε καλούς συντρόφους. Τά είπανε ακόμη πως θα βρουνε κ' ένα δεύτερο πατέρα ή μια δεύτερη μητέρα, που θα τ' άγαπή πολύ πολύ, που θα τά μάθη πολλά παραμυθάκια και θα τά κάμη καλά-πολύ καλά παιδάκια! Και τά πιστεύουν όλα τά μικρά: και λουλουδιζέστα κοραλένια τους χειλάκια, τό άγγελικό εκείνο χαμόγελο με τό πρωινό φιλί της μητέρας και γεννιούνται στην άθωα τους ψυχή τόσοι πόθοι τρυφεροί, τόσα ένειρα πλάνα..... Και πηγαινεί ο μικρός στο σχολείο. Και τον παίρνει ο δασκαλος με την μεγάλη ύποχρέωση να φυλάξη τό χαμόγελο, που γλυκοχράζε στα χειλάκια του μικρού τό φιλί της μάνας και να δυναμώνη τους ποθους τους τρυφερούς που γέννησαν στην ψυχή του μικρού τά γλυκά λογάκια του πατέρα. Και να όλο τό πέν.

Μά πόσοι λέτε δασκάλοι να κατέχουν τη μαγική αυτή δύναμη; Ποσοι να νοιώθουν τη μεγάλη ύποχρέωση, που έχει ή μεγάλη τους δουλιά; Ά ή καρδιά του μικρού! Θέλει τεχνίτη μά φυρά! Θέλει μάτι άγρυπνο και γλώσσα γλυκειά. Θέλει κόπους και φωνές. Μά ή κιθάρα πιό πολύ και τό βιολί, ή γλυκειά γλώσσα του δασκάλου, θα πλάση την καρδιά του μικρού.... Και πηγαινεί γελαστός στην άρχή και πηγαινεί άργότερα βαρεμένος, σά να πηγαινη στη φυλακή. Τό χαμόγελο παει χάθηκε! Τά πρώτα σημάδια του φόβου και του άπελισμού άρχισαν καθαρά να φαίνονται. Τώρα τί λέτε; Να φταίη τάχα ο δάσκαλος για αυτή την κατάσταση; Χωρίς άλλο! Τό πράμα έπειτα τό καταλαβε πρώτη ή μητέρα. Και τό βράδυ, όταν ο μικρός δέν καθεται φρόνιμα

στο σπίτι, κι εκείνη τον έφοβε με το ξγριο έκείνο: "Έρχεται ο δάσκαλος! ξέρετε τί θέλει: να πη μ' αυτό; Κρύψου κ' έρχεται: ο μπαμπούλας! ή κάτι χειρότερο πιστεύω.

Βόσκορος

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΕΛΤΑΣ

ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΟΠΟΥΛΑ

Κοντά στ' αγαπημένο τζάκι, που ξεχνεί τη ζέστα και το φως του, απά στο χαμπηλό και ζεστό ντιβάνι καθόμαστε το βράδι και κουβεντιάζουμε μοναχοί μας: εγώ κ' ή όμορφη άρχοντοπούλα.

Κ' αιστάνουμαι την καρδιά μου ν' ανοίγη και να ξαστερώνη ίσαμε τα σκοτιδιασμένα βράδια της.

Τί σπιτίσια ήδονή! "Α...σπιτίσια μουσκοβολιά! Τη σπιτίσια ζέστη τη γιομάτη αγάπη νιώθω...

Και μιλούμε...Κάθε λέξη της γεννάει μέσα μου θαλάσσιες και ούρανοους και μου δείχνει τα όμορφότερα ήλιοβασίλεματα των κόσμων όλων...

Εάστερα είν' όλα δώ μέσα, γιομάτα αλήθεια, γιομάτα φως, γιομάτα αγάπη...

*

Λάμψη γλυκότερη από το καθετί χύνουε τα γλαρά της μάτια άστραφτερά, που τα κοντυλογραμμένα φρύδια της τα ζυπάνε περισσότερο...

Τά παχουλά της μαγουλάκια σα ρόιδι γυαλίζουνε στο φως του τζακιού κι' όλο της το προσωπάκι χαμογελάει πάντα χαρούμενο. "Αχ, κείνο το μαγουλάκι ως το λαιμό κάτου, ή λάμψη που χύνει, τρέλλα!..

Η γραμμένη μυτίτσα της κατεβαίνει δειλά και το στόμα της—"Αχ! — το στόμα της μ' ανίγει τους ούρανοους!...

Τά μαλλάκια της τα καστανά κορνιζώνουε το φως της...

Κι' ή χυτός λαϊμός της άρμονικά κατεβαίνει για να χαθή μες στ' άγνωρα μυστικά τω στηθιδνε της...

Αυτή, με το κορμί το ούρανικό, κάθεται πλαϊ μου άπάνου στο ντιβάνι και λάμπει μπρός μου με το λαμπερό προσωπάκι της...

*

Σκάνει ή όμορφη άρχοντοπούλα το ποδαράκι της και το βάνει άπάνου στ' άλλο, σκάνει' έτσι λίγο το φορεματάκι της και φαίνεται το σκήμα τ' άγγελικού της ποδαριού της ως το γόνυ.

— "Εμείς οι δυο είμαστε... Δέν είναι κανένας ξένος εδώ...

Και παίρνει το μαντολίνο στα χεράκια της...

Κι' αρχίζει...

Κ' ή ψυχή μου δέν ειζέρω και γώ τί λείει, τί κιστάνεται, που πάει...Κι' ανεβαίνει ψηλά, και πέφτω χαμπηλά!

Και μου ξεφεύγει και λέω:

— Μπιζουδάκι μου...

— "Ε; Κάτι 'πες..."

— Παίξε το μαντολίνο, λέω, παίξε το!...

*

"Ω! Η φωτιά. Η καλή φωτιά. Ο σύντροφός μας. Τ' άναμμένα κούτσουρα, λείει, ζούνει κι' αυτά βλέποντάς τηνε.

— Πώς μ' άρέσει να βλέπω τη φωτιά...»μου λέει.

— Κ' ήμέ, κ' ήμέ...

Και το ντιβάνι, το ζεστό ντιβάνι, τί αγαπημένο που ναι!

«... Έλα και κάθισε δώ στο ντιβάνι χειμώνα πλάγι μου να μη σε φτάνει. Έλα και θα σου πω το παραμύθι...»

'Εγώ δε θα σου πω παραμύθι... Φτάνει μου να σε κοιτάζω καθώς τώρα...

Περνάνε οι ώραιότερες γλυκάδες μέσα από τα βαθιά της ψυχής μου, καθώς με κοιτάς παίζοντας χαρούμενα το μαντολίνο.

Και γώ σε κοιτάζω μες στα μάτια τα ούρανικά... Φτάνει μου να στέκω δώ καθώς τώρα...

— Παίξε το μαντολίνο, παίξε το, άρχοντοπούλα μου, και γώ να σε κοιτάζω και να τ' άκούω...

*

— "Έλα τώρα να τραγουδήσουμε. Τί να τραγουδήσω...Τραγουδά μοναχή σου... Μπορώ γώ να τραγουδήσω μαζί σου;... Έγώ θα σε κοιτάζω μόνο και θα σ' άκούω...

Κείνη γελάει τρελλά. Κ' έπειτα αρχίζει το τραγούδι. «Το τσομπανόπουλο». — "Αχ!... —

Κάθε ήχος του τραγουδιού της είναι μια γλυκειά μαχαιριά στην καρδιά μου μέσα βαθιά, μια λιγούρα άνήσυχη μες στην ψυχή μου...

Η φωνή της γεννάει μέσα μου θαλάσσιες ήδονικές που με πνίγουνε...

— "Ω φως! Έδώ είναι οι ούρανοι!... — Τί είπες; — Τραγουδά, άρχοντοπούλα μου, τραγουδά!... Και γελάει... Και τραγουδάει...

ΦΩΤΟΣ ΠΙΟΦΥΛΛΗΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΡΩΜΑΙΙΚΑ ΠΡΑΜΑΤΑ

Φίλε "Νουμά", Δέν μπορώ να σου περιγράψω τη στενοχώρια μου που τόσο καιρό σ' άλησμόνησα. Πότε ή μιζ, πότε ή άλλη σκοτούρα μ' έβγαλαν από το δρόμο μου. Είχα τόσα και τόσα να σου γράψω όμορφα Ρωμαίικα πράματα, μα έτσι μου γλύστρησαν από τα χέρια.

Τί γίνεται αυτό το σπιτιοκάραβο ή «Άσία» του Κόδριγκτον, που οι πρακτικοί 'Ιγγλέζοι την έβαλαν σε δημοπρασία; Και που οι έφημερίδες μας έγραφαν να την αγοράσουμε μεϊς; "Α δε γοράστηκε ακόμα από την Κυβέρνηση, γράψε δυο λόγια και σύ ν' αγοράστη το γρηγορότερο αυτό το παλιοκάραβο, γιατί άν δεθθ στο Νάσταθμο μαζί με τάλλα καρβια μας έχω την ιδέα που θα μες ώφελήση όσο όλα τα θωρακωτά του κόσμου. Πίστεψέ το και μη γελάς. Γιατί σ' αυτό το παλιοκάραβο κάτι θα βρούν γραμμένο...Τά λόγια του ναύαρχου Κόδριγκτον: «Έγώ δέν ήλθα να πάρω διαταγές μα να δώσω.»

«Η σημαία μου είναι σεβαστή. «Το παιδί μου έκαμε το χρέος του (1)». Καθώς λοιπόν βλέπεις ή «Άσία» χρειάζεται και παραχρηιάζεται.

**

Τόν κ. Κολλάρο θα τον ξέρεις βέβαια, μπορεί νάναι και φίλος σου, άφού πολλοί δημοτικιστάδες

1) Το παιδί του Κόδριγκτον είχε σκοτωθθ πολεμώντας στο κατάστρωμα, ένφ ο πατέρας του το έβλεπε από το γεφύρι του πλοίου.

πολλές φορές σ' αυτόν τύπωσαν τα βιβλία τους. Τόν κύριον όμως Γρατσιατόν μπορεί και να μη τον ξέρεις.

Λοιπόν ο κ. Γρατσιατός είναι 'Επιθεωρητής των σχολειών της Μ. 'Εκπαίδευσης. Δηλαδή συριανάει στις έπαρχίες και επιθεωρεί Γυμνάσια και 'Ελληνικά Σχολεία. Σάν γυρίση στην έδρα του, δηλαδή στην 'Αθήνα, παίρνει χαρτί και μελάνι και γράφει, δηλαδή κάμνει έκθεση, πώς ο Α. είναι άγραμματος, πώς ο Β. είναι φιλόσοφος, και πώς ο Γ. δέν ξέρει τα άπαρέμφατα. τις μετοχές και την 'Αττική σύνταξη. Αυτές οι έκθεσες διαβάζονται από το 'Ανώτερο 'Εποπτικό Συμβούλιο που μένει στην 'Αθήνα, από τους έεροφάντες, και κατόπι σα διαβαστούν αρχίζουν τα Μυστήρια...της Ρωμαίικης 'Εκπαίδευσης. Βγαίνουν ψαλλίδια, ζουάρια και τσεκούρια... και κρέμονται όλα αυτά πάνω από τα κεφάλια των λειτουργών της Μ. 'Εκπαίδευσης. Λοιπόν καταλαβαίνεις τί σχέση και ποιά νταρχβέρια έχουν 'Επιθεωρητές και 'Εποπτικό Συμβούλιο.

Μα σύ τώρα με το νου σου θα λές: και τί σχέση έχει ο εκδότης Κολλάρος με τον 'Επιθεωρητή κ. Γρατσιατόν;

Στέκα και μη βιάζεσαι. Σχέση στ' αλήθεια δέν έχουν καμμιάν, μονάχα συνεταιρισμό έχουν... Ο ένας είναι εκδότης και ο άλλος συγγραφέας.

Το λοιπόν Κολλάρος και Γρατσιατός έβγαλαν αυτές τις ήμέρες μια μεγαλόσχημη άγγελία για τη Ψυχολογία του C. Vitta, που μεταφράσε από το 'Ιταλικό ο κύρ 'Επιθεωρητής. Αυτή λοιπόν ή άγγελία εύτύς και γρήγορα άρχισε να κυκλοφορή στα λημέρια της, και καθώς καταλαβαίνεις τα λημέρια της είναι...οι λειτουργοί της Μ. 'Εκπαίδευσης, που ο ίδιος ο μεταφραστής, ο κύριος 'Επιθεωρητής τώρα άνοιζιάτικα θα πάη να τους επιθεωρήση.

Λοιπόν, Νουμά, σε βάζω στη θέση τους.

— Να την πάρω ή να μη την πάρω; —Να δώσουν 9 δραχμουδες για ένα βιβλίο που θα το πετάξουν σε μια γωνιά (νάταν τουλάχιστο Λεξικό ή Συντακτικό) ή να μη ύποστηρίζουν τη σοφία του 'Επιθεωρητή των; 'Εδώ σε θέλω.

'Εγώ άν ήμουν λειτουργός της Μ. 'Εκπαίδευσης θήνοιγα το πορτοφόλι μου κι' ά δέν είχα θα πουλούσα δ,τι κι' άν είχα, για να το πάρω το βιβλίο του 'Επιθεωρητή μου. Γιατί άν έφέτος ο 'Υπουργός της Παιδείας εξέσχισε δ,τι φαμπρικάρανε οι 'Επιθεωρητές και οι 'Επόπτες, του χρόνου στις γενικές μεταβολές θα φοβούμουν τα ψαλλίδια ή τα ζουάρια ή και το τσεκούρι, που έχουν αυτοί οι άνεύθυνοι κύριοι.

Λοιπόν πώς σου φαίνούται τα όμορφα τούτα κόλπα;.....

Νομίζω πως σ' άκούω να μου λές: Ούφ καμμένε, σύ θέλεις να φτιάξης το Ρωμαίικο; Συ θέλεις να βαλεις τους 'Επιθεωρητάδες και τους Δεσποτάδες στη θέση τους; "Ο,τι κι' άν λές, χαμίνει οι κόποι σου, γιατί και ο κ. Γρατσιατός θα κάμη χαμίστα τα τη δουλειά του και ο κ. Κολλάρος θα μοιράση τον παρ... 'Αμήν και τρίς άμήν σου λέγω. Και για να διαδοθθ το βιβλίο τούτο και στον κύκλο των χυδαίστων μαλλιαρών που στέλνω και τη μεγαλόσχημη άγγελία της Γρατσιατικης Ψυχολογίας, που σε θερμοπαρκαλώ να την τυπώσης στο «Νουμά» μας, μη τυχόν διαβάζοντας τη βάλουν γνώση οι κ. κ. Ψυχάρης, Πάλλης, Φωτιάδης και προσέλθουν τψ Κυρίω. Πρόσεξε όμως μη τύχη και κλέψης κάποια μαργαριτάρια και διακάντια που τη στολίζουν γιατί μα το Δίχ και τίν Πάνα θα φροντίσω να σε διορίσω δχι: 'Επιθεωρητή σχολειών Μ. 'Εκπαίδευ-

σης, με καθηγητή στο Πανεπιστήμιο των «Ελληνικών γραμμάτων». Έγώ όμως σου τή στέλω και σύ κάμε ό,τι θέλεις. Ο Θεός και το Συντακτικό μαζί σου!

ΕΝΑ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟ

ΒΑΡΒΑΡΟΠАЗΑΡΟ

με συνέλαβε μετά κουστωδίας από τον τράχηλον του σάκου μου.

Α. Σ. Παπαντωνίου δικηγόρος (κ. «Ακρόπολη», 18 του Δεκεμβρ., σελ. 1, στλ. 6).

ΟΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Η Συγκλητο του Πανεπιστημίου παραδέχτηκε το Σεβαστοπούλειο διαγώνισμα, να γράφονται δηλ. Ρωμαϊκά διαγώνισμα με εθνικές και με απαρήμερα!

— Από την «Εστία» της Τρίτης παίρνουμε αυτό το παραγραφάκι που δείχνει ποιοι Συγκλητικοί ψήφισαν υπέρ και ποιοί κατά. «Κατά την γενομένην σήμεραν ψηφοφορίαν, υπέρ της απόφασης ήσαν οι κ. κ. Μ. Καταφάς (πρώτανος), Κ. Μητσόπουλος, Ν. Πεζόπουλος, Ν. Παπαγιαννέπουλος, Γ. Αγγελίδης, Γ. Μιστριώτης, κατά δε οι κ. κ. Ν. Πολίτης, Α. Πατσόπουλος, Π. Σ. Σακελλαρόπουλος, αρνηθέντων ψήφον των κ. κ. Θ. Ζαίμη και Ν. Καζάζη».

— Ο Κόντος κι ο Χατζηδάκης δεν είναι φίλοι συγκλητικοί και γι' αυτό δε βρεθήκανε στην ευχάριστη θέση να ψηφίσουν υπέρ μαζί με τους άλλους εξ' Αθήνας.

— Ένα φωτεινότατο άρθρο του καθηγητή κ. Ν. Χατζηδάκη (του μαθηματικού κι όχι του γλωσσολόγου, γιατί ο τελευταίος γράφει πάντοτε σκοτεινότερα άρθρα) δημοσιεύουν τα τελευταία «Παναθηναϊκά».

— Ο κ. Ν. Χατζηδάκης μιλάει στους φοιτητάδες με το άρθρο του, και τους μιλάει σε γλώσσα Ρωμαϊκή, απλή και ζωοφυ, και τους δείχνει με στραγγυλά λόγια ποιά καθήκοντα έχουν σε στον έαυτο τους και στην πατρίδα.

— Μπορεί και σάτον έαυτο τους να δημοσιεύσει και μες μερικά κομμάτια από το άρθρο του κ. Χατζηδάκη.

— Νά κ' ένας όρισμός περίφημος της «Ακρόπολης». «Η πλειονοψηφία (της Βουλής δηλ.) έχει κοιλιά, δεν έχει εγκέφαλο». Αλήθεια μεγαλύτερη δεν έχει ειπωθεί ακόμα για τη Βουλή.

— Τα περιεχόμενα τούτης της χρονιάς θα μοιραστούνε μαζί με το φύλλο της άλλης Κυριακής, το τελευταίο δηλ. της χρονιάς, σε τέσσερις ξεχωριστές σελίδες, που μπορούνε να δεθούνε μαζί με τον τομο, έτσι σαν ξωφύλλο.

— Τα περιεχόμενα τα τοίμασε ο συνεργάτης μας Ρήγας Γκόλης και τον ευχαριστούμε γι' αυτό.

— Όλο της και τον Οίκο μας από τη Σμύρνη τα πάει στη Σάμο, α' δεν πήγε κιαλας. Έκει τή δώσανε και τις «Αλυσιδες», α' δεν πήγε να δώσει στη Σμύρνη, γιατί εκεί φυσικά ή λογαριασμοί των του τις απαγορεύει, και μόνο γιατί υπάρχει μέσα σ' αυτές ή λέξη «βουλευτής».

— Ο κ. της «Παναθηναϊκής» έβγαλε τ' «Ανάγλυφά του». Το όμορφότερο μέρος του βιβλίου του είναι το ξωφύλλο, που φιγουράρει κι ανάγλυφος ή κ. Κακογερόπουλος.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Χρ. Παπαζ. στο Καθ' οι-Ώγια. Λάβουμε τις συνδρομές του 1906 και 1907 και σ' ευχαριστούμε. — Στην Κριτική του Νουμά. Ζήτησε γράμμα και βιβλίο από το Poste Restante στα ψηφιά Χ. Ψ'.

ΣΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

το γραφείο (δρόμος Ζήνωνος 2 (πουλούνται ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ το ένα και 1,25 φρ. γρ. για το εξωτερικό, τακόλυθα βιβλία : του ΨΥΧΑΡΙ «Τό νουμο του Γιαννίρη» — του ΠΑΛΛΗ «Ηλιος και Φεγγάρι» — του ΦΩΤΙΑΔΗ «Τό γλωσσικό ζήτημα και ή Εκπαιδευτική μας ανεγέννηση» — του ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ «Ή ιστορία της Ρωμαϊκής» — του Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗ «Οί σκιές μου» — του ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝΑ «Τό Άνευγέμητο» (δράμα) — του ΗΛΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ «Θρησκεία και Πατρίδα» — του ΣΤΕΦ. ΠΑΠΑ «Τά Παλιά και τά Καινούρια» — του Γ. ΑΒΑΖΟΥ «Ή ματιά» — του Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ «Ζωντανό και πεθαμένο» και «Ο Άσωτος» (δράμα) — του ΛΟΥΓΙΟΥ «Δάφνη και Κλόη» (μεταφρ. Βουτιερδση) — του ΣΟΦΟΚΛΗ «Ή Αίια» (μεταφρ. Ζήσιμου Σίδερη).

Η ΙΔΙΑΔΑ μεταφρασμένη από τον Άλέξ. Πάλλη δρ. 2 και φρ. γρ. 2 1/2 για το εξωτερικό.

Ο ΑΘΡΩΠΙΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ της κ. Άλεξάντρας Παπαδόσκου, χρυσοδεμένος, δρ. 1 1/2 και φρ. γρ. 2 για το εξωτερικό.

Του ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ «Ίαμβοι και Άνάπαιστοι» — «Τρισεύγενη» — «Γράμματα» — «Άσάλευτη Ζωή», 6 δρ. αντίς 12 που πουλιούνται στα βιβλιοπωλεία. Για τις επαρχίες 6,50 και για το Έξωτερικό 7 φρ. γρ. δίχως άλλο έξοδο για τά ταχυδρομικά. — «Ο δωδεκάλογος του Γύφτου», 3 δραχμές. — «Ο θάνατος του Παληκαριού» δρ. 1.

Του ΙΔΑ «Μαρτύρων και ήρώων αίμα.» δρ. 2.

Του Γ. ΜΑΡΚΕΤΗ Πλουτολογία (δρ. 1) — Κριτική του άδολου λογισμού του Κάντ (δρ. 1) — Τό δασμολογικό ζήτημα στην Άγγλία (λεφτά 50)

Του ΑΕΑΝΤΡΟΥ Κ. ΠΑΛΑΜΑ τά «Πρώτα τραγούδια» δρ. 1.

Του ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΟΥ «Τό Μπαμπάκι» δρ. 1.

Της κ. ΕΙΡΗΝΗΣ ΑΕΝΤΡΙΝΟΥ «Άπό τον κόσμο του σαλονιού» δρ. 1.

Του ΨΥΧΑΡΙ όλα τά έργα από δρ. 4 ή τόμος.

Του Γ. ΣΚΛΗΡΟΥ «Τό κοινωνικό μας ζήτημα» δρ. 0,50.

Τό γραφείο του «Νουμά» στέλνει στους συνδρομητάδες του Έξωτερικού ό,τι βέβλεια του ζήτησανε στις τιμές που τά πουλούνε τάλλα βιβλιοπωλεία, δίχως παραπανιστό έξοδο, έξόν τά ταχυδρομικά.

Τόμοι περασμένοι του «Νουμά» έξέν από τον πρώτο που δεν υπάρχει κανένα του αντίτυπο πουλούνται δρ. 12 ή ένας για τήν Έλλάδα και φρ. γρ. 12 για το εξωτερικό.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ 30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1907

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

Table with 3 columns: Description, 30 Νοεμβρίου 1907, 31 Οκτωβρίου 1907. Rows include Εισ μεταλλικόν, Εισ Τραπεζικά γραμμάτια, Εισ κεραμικών, Δάνειον προς τήν Έλληνικήν Κυβέρνησιν, Ομολογία έθνικων δανειων, Εθνικόν «Γεωργικόν Θεσσαλικόν» Δάνειον, Ειδικά γραμμάτια Έλληνικού Δημοσίου, Προξοφλήσεις, Καθυστερήσεις προξοφλήσεων, Δάνεια και άνοικτοί λίσμοι επί ένςχύρω χρηματοοργάνων, Δάνεια επί ένςχύρω έμπορευμάτων, Δάνεια και άνοικτοί λίσμοι επί ύποθήκη, Δάνεια εις δήμους, λιμένας και λοιπά νομικά πρόσωπα, Χορηγήσεις εις γεωργοκτηματίας, Καθυστερήσεις χορηγήσεων εις γεωργοκτημ., Μετοχή εις έγχωρίους εταιρείας, Συμμετοχή εις Τράπεζαν Κρήτης, Ομολογία λαχ. δαν. Έθν. Τρ της Έλλάδος 2 1/2 % εις τρ. γρ., Καταστήματα τραπεζικής και κτήματα εις άναγκαστικων εκποιήσεων, Απαιτήσεις έπισημαίς, Έξοδα έγκαταστάσεως (ίδιου δαπάνη κατασκευής Τραπεζ. Γραμματίων), Διάφοροι λογαριασμοί, Διεθνής Οικονομική Έπιτροπή λίσμοι ύπηρ. Έθν. δαν. εις χρυσ., Λογαριασμοί τρίτων εν τω έξωτερικω, Λίσμοι εξαγοράς συμμετοχής Κυβερνήσεως εις κέρδη Τραπεζ. Γραμματίων, Έξαγορά προνομ. Τραπεζικής Έπιτροπής, Προμήθεια τροπής λαχειοφόρου δανείου (εις Τραπεζικά Γραμμάτια), Διάφορα.

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

Table with 3 columns: Description, 30 Νοεμβρίου 1907, 31 Οκτωβρίου 1907. Rows include Μετοχικόν κεφάλαιον, Αποθεματικόν κεφάλαιον τακτικόν και έκτακτον, Τραπεζικά Γραμμάτια εν κυκλοφορία, Κεραμικά γραμμάτια δίδραχμα και μονόδραχμα, Καταθέσεις άνοου τόκου εις μεταλλικόν, Καταθέσεις άνοου τόκου εις χρυσόν, Έπιταγή πληρωτέα, Μισοίματα πληρωτέα, Καταθέσεις Δημοσίου προς χορηγησιν δανειων κατά τον ΒΦΜ Νόμον, Διεθν. Οικονομ. Έπιτροπή λίσμοι καταθ. εκ δημ. ύπεγγ., Έπιτροπή Έθνικων Δανειων εις χρυσόν, Έπιτροπή Έθνικων δανειων εις τρ. γραμ., Καταθέσεις δημοσίου εις χρυσόν, Καταθέσεις δημοσίου εις τραπεζικά γραμμάτια κατά τον Νόμον ΒΦΜ, Ένομοι καταθέσεις εις χρυσ. δια τήν κατασκ. του Σ.Π.Δ.Σ., Ένομοι καταθέσεις εις τρ. γραμ., Καταθέσεις επί τόκω, Λαχειοφόρον Δάνειον 3 1/2 % εις χρυσόν, Έπιτροπή Έθνικων δανειων εις τρ. γραμ., Έπιτροπή Έθνικων δανειων εις χρυσόν, Έπιτροπή Έθνικων δανειων εις τρ. γραμ., Καταθέσεις Ταμιευτηρίου, Λογαριασμοί τρίτων εν τω έξωτερικω, Διάφορα.

Έν Αθήναις τή 8 Δεκεμβρίου 1907.

Ο Διευθυντής του Λογιστηρίου Π. Α. ΚΟΥΤΣΑΛΕΞΗΣ